

Plangebied Ommen centrum Deelgebieden 1, 2 en 3 Gemeente Ommen

Inventariserend archeologisch veldonderzoek
Karterende fase

drs. S. de Jager

Januari 2006
BAAC - rapport 05.362

Bouwhistorie
Archeologie
Architectuurhistorie
Cultuurhistorie

BAAC bv

Plangebied Ommen centrum Deelgebieden 1, 2 en 3 Gemeente Ommen

Inventariserend archeologisch veldonderzoek
Karterende fase

drs. S. de Jager

Januari 2006
BAAC - rapport 05.362

Bouwhistorie
Archeologie
Architectuurhistorie
Cultuurhistorie

BAAC bv

Colofon

ISBN:

Auteur: drs. S. de Jager

Redactie: dr. ir. L.A. Tebbens
drs. J.S. Krist

Veldwerk: drs. S. de Jager

dhr. J. ten Klooster
Poelsema Veldwerk Bureau
Kerkstraat 38
8325BK Vollenhove

Cartografie: J. Heersink

Reproductie: ing. R. Koster

Copyright: AVECO De Bondt / BAAC bv

Gecontroleerd			
Geautoriseerd (senior archeoloog)	drs. J.S. Krist		

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt door middel van druk, fotokopie, microfilm of op welke andere wijze dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming AVECO De Bondt en/of BAAC bv te Deventer.

BAAC bv

Onderzoeks- en adviesbureau voor Bouwhistorie, Archeologie, Architectuur- en Cultuurhistorie

Graaf van Solmsweg 103
5222 BS 's-Hertogenbosch
Tel.: (073) 61 36 219
Fax: (073) 61 49 877
E-mail: denbosch@baac.nl

Postbus 2015
7420 AA Deventer
Tel.: (0570) 67 00 55
Fax: (0570) 618 430
E-mail: deventer@baac.nl

Administratieve gegevens

Onderzoekgegevens:

Datum : 19, 20 en 22 december 2005

Uitvoerder : Onderzoeks- en adviesbureau BAAC bv

BAAC-rapport : 05.362

Beheer documentatie : BAAC bv te Deventer

Opdrachtgever : AVECO De Bondt

Contactpersoon : dhr. J.J. Boessenkool
Reggesingel 2
1460 AE Rijssen

Bevoegd gezag : Provincie Overijssel
Het Oversticht
mevr. S. Wentink
Postbus 531
8000 AM Zwolle

Deelgebied 1
Meldingsnummer (Archis) : 15135
Onderzoeksnummer (Archis) : 12672

Deelgebied 2
Meldingsnummer (Archis) : 15136
Onderzoeksnummer (Archis) : 12675

Deelgebied 3
Meldingsnummer (Archis) : 15137
Onderzoeksnummer (Archis) : 12676

Locatiegegevens:

Gemeente	:	Ommen
Plaats	:	Ommen
Toponiem	:	Plangebied Ommen centrum, deelgebieden 1, 2 en 3
Kaartblad	:	22C
Oppervlakte	:	5.05 hectare
Deelgebied 1		
Oppervlakte	:	0,45 hectare
RD-coördinaten (x,y)	:	noordwest: X = 225.250, Y = 504.140 noordoost: X = 225.270, Y = 504.130 zuidoost: X = 225.230, Y = 504.030 zuidwest: X = 225.160, Y = 504.040
Deelgebied 2		
Oppervlakte	:	0,1 hectare
RD-coördinaten (x,y)	:	noordwest: X = 225.190, Y = 504.400 noordoost: X = 225.260, Y = 503.980 zuidoost: X = 225.210, Y = 503.950 zuidwest: X = 225.180, Y = 503.940
Deelgebied 3		
Oppervlakte	:	4,5 hectare
RD-coördinaten (x,y)	:	noordwest: X = 225.070, Y = 504.050 noordoost: X = 225.020, Y = 503.850 zuidoost: X = 225.020, Y = 503.810 zuidwest: X = 225.010, Y = 503.860

Inhoud

1	Inleiding	4
1.1	Onderzoekskader	4
1.2	Ligging van het onderzoeksterrein	5
2	Werkwijze	6
2.1	Bureauonderzoek	6
2.2	Inventariserend veldonderzoek	6
3	Resultaten bureauonderzoek	8
3.1	Geologie en geomorfologie	8
3.2	Bodem	10
3.3	Historische ontwikkeling	12
3.4	Bouwhistorie	14
3.5	Bekende archeologische waarden	18
5	Resultaten veldonderzoek	20
5.1	Inleiding	20
5.1	Veldwaarnemingen	20
5.3	Bodemopbouw, lithologie en bodemverstoringen	21
5.4	Archeologische indicatoren	22
5.5	Archeologische interpretatie	23
6	Conclusies samenvatting en aanbevelingen	25
6.1	Conclusies	25
6.3	Aanbevelingen	26
7	Literatuur en kaarten	28

Bijlagen

- Bijlage 1: Overzicht van geologische en archeologische tijdvakken en begrippenlijst
- Bijlage 2: Eerste Kadastrale kaart uit 1830, Ommen centrum
- Bijlage 3: Overzichtskaart voormalige gebouwen en geplande nieuwbouw, informatietabel voormalige woningen
- Bijlage 4: IKAW-kaart
- Bijlage 5: Boorpuntenkaart
- Bijlage 6: Boorstaten en begrippenlijst boorstaten
- Bijlage 7: Vondstenlijst
- Bijlage 8: Aanbevelingenkaart

1 Inleiding

1.1 Onderzoekskader

In opdracht van AVECO De Bondt heeft het onderzoeks- en adviesbureau voor Bouwhistorie, Archeologie, Architectuurhistorie en Cultuurhistorie (BAAC bv) een inventariserend veldonderzoek uitgevoerd in het centrum van Ommen, op 3 onderzoeksgebieden (deelgebieden). De locaties zijn gelegen direct ten westen en zuidwesten van de oude stadskern van Ommen. Aanleiding voor dit onderzoek zijn de plannen voor herstructurering ter plaatse, nieuwbouw van woningen en bouw van parkeerkelders op de drie locaties. Als gevolg van de bouwactiviteiten en de daarmee gepaard gaande bodemingrepen bestaat er een gerede kans dat archeologische waarden verstoord of vernietigd zullen worden. De verstoringdiepte bedraagt circa 200 cm beneden maaiveld (de woningen) en 300 cm beneden maaiveld (de parkeerkelders).

Het doel van dit inventariserend veldonderzoek is het toetsen van de archeologische verwachting door het inventariseren van eventueel aanwezige archeologische waarden en/of vindplaatsen in het plangebied. Om de doelstelling zoals deze zijn opgesteld in het Plan van Aanpak (Tebbens 2005) te realiseren dient op de volgende onderzoeksvragen een antwoord te worden gegeven:

Tijdens het historisch bureau- en archiefonderzoek dienen de volgende onderzoeksvragen te worden beantwoord:

- Wat kan op basis van historische kaarten in het gebied aan archeologische waarden verwacht worden?
- In welke mate heeft de huidige bebouwing mogelijke archeologische sporen aangetast?
- Tot hoe diep is de bodem verstoord door kelders, funderingen e.d.?

Voor de veldverkenning in de 3 deelgebieden gelden de volgende vragen:

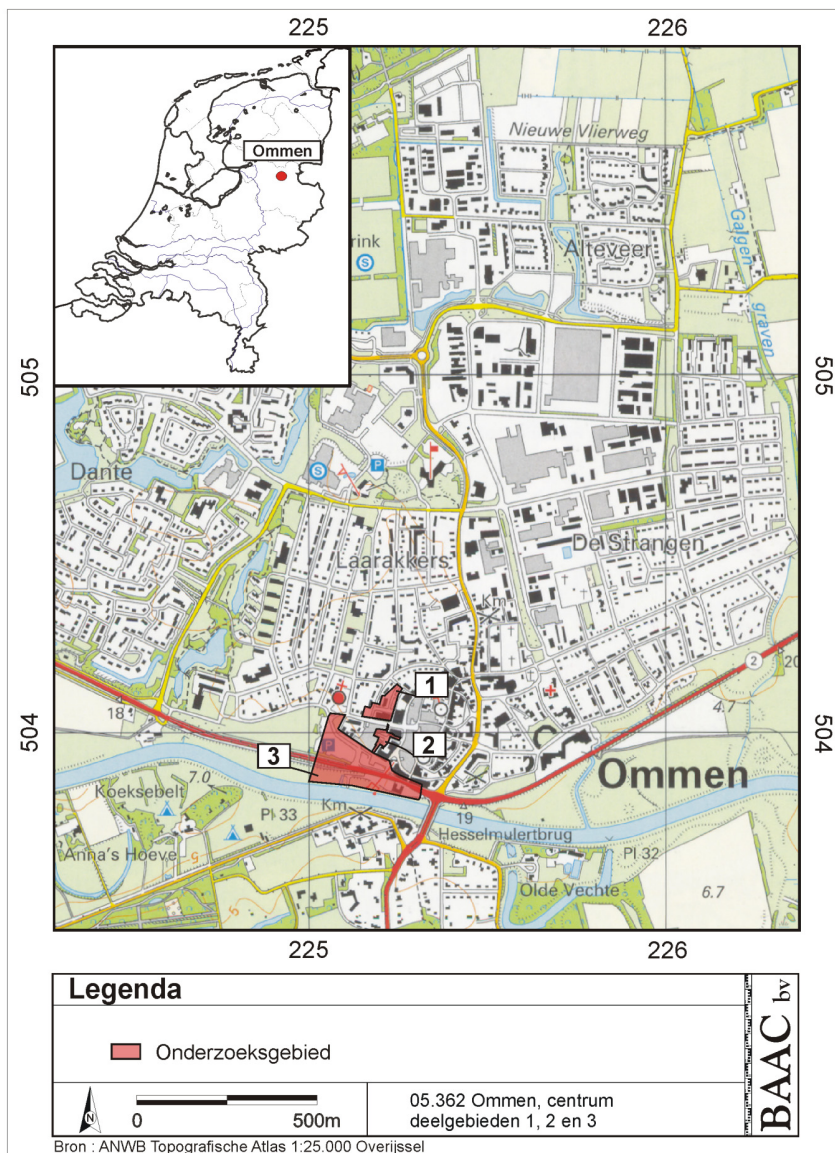
- Wat is de landschappelijke ligging en wat is de relatie met de archeologie?
- Hoe is de bodemopbouw van het gebied en is deze intact of verstoord?
- Zijn er archeologische vindplaatsen in het plangebied aanwezig?
- Wat is de diepteligging en verspreiding van eventuele archeologische resten?
- Wat is de exacte aard, omvang, datering en fysieke kwaliteit van een eventuele vindplaats?

Het onderzoek is gesplitst in twee delen, te weten een bureauonderzoek en een inventariserend veldonderzoek. Het bureauonderzoek bestaat uit een landschappelijk-, (bouw)historisch-, en archeologisch deel. Bij het inventariserend veldonderzoek wordt het archeologisch verwachtingsmodel getoetst en zo nodig bijgesteld. In dit rapport zijn de resultaten van het onderzoek beschreven. Op basis van deze resultaten worden aanbevelingen gedaan over de eventueel noodzakelijke bescherming van het gebied of mogelijk vervolgonderzoek.

Het veldwerk voor dit onderzoek heeft plaatsgevonden op 19, 20 en 22 december 2005. Het onderzoek is uitgevoerd conform het handboek Kwaliteitsnorm Nederlandse Archeologie (KNA; Voorbereidingscommissie Kwaliteitszorg Archeologie, versie 2.2, 2005).

1.2 Ligging van het onderzoeksterrein

De drie deelgebieden zijn gelegen direct ten westen en zuiden van het centrum van Ommen. Deelgebied 1 beslaat het voormalige Aldi-terrein, deelgebied 2 beslaat het 11-April-Plein en deelgebied 3 beslaat de Markt en Vechtoevers. Deelgebied 1 bestaat uit een parkeerterrein met een supermarkt. Deelgebied 2 bestaat geheel uit een parkeerterrein. Beide gebieden zijn gelegen langs de Varssenerstraat. Deelgebied 3 is gelegen op de oeverwallen van de Vecht en bestaat deels uit een parkeerterrein, deels uit een dijk met een weg en deels uit grasland. De Vechtstraat loopt door dit gebied. In figuur 1.1 is de ligging van het terrein op een topografische ondergrond weergegeven.

Figuur 1.1 Ligging van het onderzoeksterrein op een topografische ondergrond

2 Werkwijze

2.1 Bureauonderzoek

Tijdens het bureauonderzoek is met behulp van bestaande bronnen een specifiek archeologisch verwachtingsmodel voor de drie onderzoeksgebieden opgesteld. Hierbij is onder andere de bodemkaart geraadpleegd. Tevens zijn gedurende het bureauonderzoek de bekende archeologische waarden in of rond de onderzoeksgebieden geïnventariseerd. Bij de inventarisatie van de archeologische waarden is gebruik gemaakt van gegevens uit het Centraal Archeologisch Archief (CAA) en het Centraal Monumenten Archief (CMA) van de Rijksdienst voor het Oudheidkundig Bodemonderzoek (ROB). Hierbij is het Archeologisch Informatie Systeem (ARCHIS-II) gebruikt. Daarnaast is zowel Indicatieve Kaart Archeologische Waarden (IKAW) van de ROB geraadpleegd, alsmede de Historische Atlas Overijssel (Robas Producties 1990) en de Eerste Kadastrale kaart uit 1830 (De Woonomgeving 2005). Tenslotte is relevante achtergrondliteratuur bestudeerd met betrekking tot de geologie, geomorfologie, bodemopbouw en historie van de onderzoekslocaties.

2.2 Inventariserend veldonderzoek

Bij het inventariserend veldonderzoek (karterende fase) is het opgestelde verwachtingsmodel getoetst. Hierbij is gebruik gemaakt van een boorkartering omdat oudere laagpakketten niet meer aan het oppervlak liggen, waardoor archeologische indicatoren aan het oog onttrokken kunnen zijn. Waar mogelijk is een oppervlaktekartering uitgevoerd. In verband met de aanwezige bestrating op de drie deelgebieden is dit alleen op de oevers langs de Vecht mogelijk gebleken. Archeologische indicatoren kunnen aanwijzingen zijn voor de aanwezigheid, ter plaatse of in de nabijheid, van een archeologische vindplaats. Deze indicatoren kunnen bestaan uit bijvoorbeeld aardewerk, fosfaatvlekken, verbrand huttenleem, vuursteen, metaal, houtskool en al dan niet verbrand bot. Ook geeft het booronderzoek informatie over het intact zijn van de bodem en daarmee informatie over de gaafheid van een eventuele archeologische vindplaats.

Er is gebruik gemaakt van een edelmanboor met een diameter van 15 cm, waarbij de bodemkundige (De Bakker en Schelling 1989) en lithologische (NEN 5104) gesteldheid van de grond is beschreven. Het opgeboorde sediment is niet gezeefd vanwege de natte omstandigheden, maar met de hand verbrokken en nauwkeurig gecontroleerd op archeologische vondsten. De boringen zijn uitgevoerd tot maximaal 200 cm diepte en tot 300 cm diepte waar de parkeerkelders zijn gesitueerd. Indien op een geringere diepte onverstoord, schoon sediment (C-horizont) is aangetroffen, is de boring tot minimaal 25 cm in deze schone C-horizont doorgezet.

Op de drie deelgebieden is een boorgrid van 6 boringen per hectare gebruikt. Vanwege de bestrating op de drie deelgebieden en geringe grootte van deelgebieden 1 en 2, zijn de boringen aan de hand van een topografische kaart en op het oog zo optimaal mogelijk uitgezet. In het veld bleek het moeilijk om in een raster te boren, met behulp van een meetlint en jalons. Dit boorraster wordt voldoende geacht om vindplaatsen vanaf de Romeinse Tijd tot en met de Nieuwe Tijd op te sporen. In de drie deelgebieden zijn totaal 32 boringen geplaatst. Bij het plaatsen van de boringen is rekening gehouden met opvallende zaken, zoals reliëfverschillen in het terrein, die informatie kunnen geven over de landschappelijke opbouw van het gebied zoals bijvoorbeeld de ligging van dekzandruggen. Molshopen in het gras langs de oever van de Vecht zijn geïnspecteerd op de aanwezigheid van archeologische indicatoren.

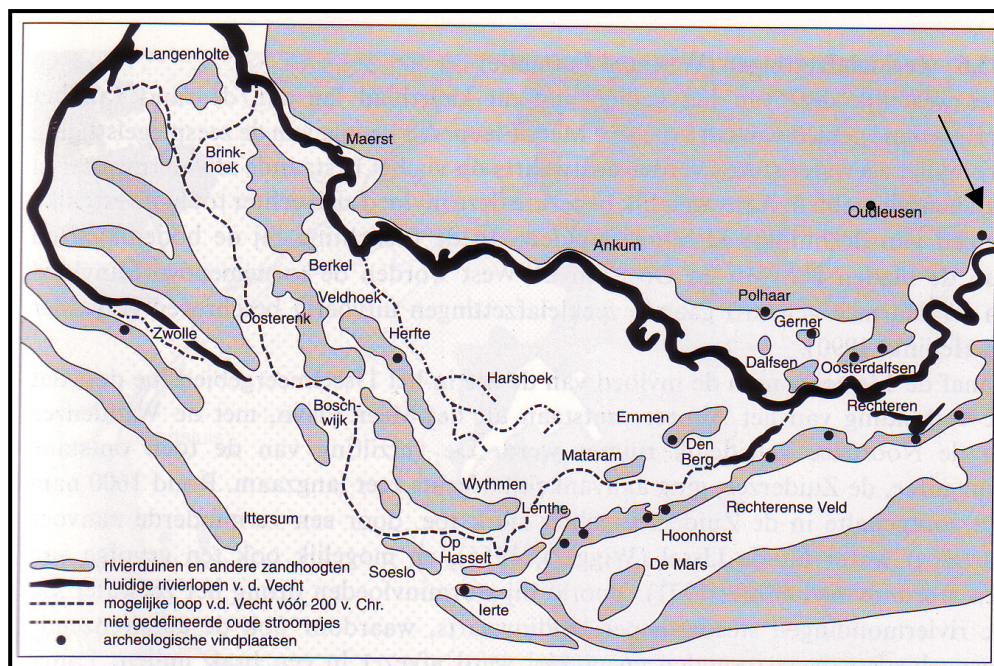
De hoogteligging van het maaiveld ten opzichte van NAP ter plekke van de boringen is bepaald met behulp van een waterpasinstrument en 2 NAP-punten van de Adviesdienst Geo-informatie en ICT (AGI) van Rijkswaterstaat (NAP-boutnummers: 022C0022 en 022C0036).

3 Resultaten bureauonderzoek

3.1 Geologie en geomorfologie

In bijlage 1 is een verklarende woordenlijst weergegeven. De onderzoeksgebieden zijn gelegen langs het dal van de Vecht. Het huidige dal van de Vecht beslaat slechts een klein deel van het stroomgebied van de Oer-Vecht (Kuijer & Rosing 1994). Het stroomgebied van de Oer-Vecht is gevormd tijdens de voorlaatste ijstijd, het Saalien (200.000 – 130.000 jaar geleden; Berendsen 2000). In deze zeer koude periode breidde het landijs zich vanuit het noorden in zuidelijke richting uit. In de randzone van de ijskap ontstonden diepe bekkens (tongbekkens) en langgerekte heuvels (stuwwallen) door de zich uitbreidende ijslobben. Het stroomgebied van de Oer-Vecht bevond zich tussen het Drentse keileemplateau in het noorden en de Overijsselse stuwwallen in het zuiden. De smeltwaterstromen mondden vanuit het Drents plateau uit in de Oer-Vecht en vulden het dal op met fijne tot grove zanden en grinden (Kuijer & Rosing 1994).

Tijdens de daaropvolgende warme periode, het Eemien (130.000 - 120.000 jaar geleden), werd het dal van de Oer-Vecht deels opgevuld met fijne tot grove rivierzanden, onder andere van de Rijn, die in deze periode door het IJsseldal in noordelijke richting stroomde.

Figuur 3.1 De ligging van rivierduinen langs de huidige Vecht (Kuijer & Rosing 1994). De globale ligging van de onderzoeksgebieden is met een pijl aangegeven.

Gedurende de laatste ijstijd, het Weichselien (120.000 - 10.000 jaar geleden) heerste in ons land een poolklimaat. De gemiddelde temperatuur in de koudste perioden lag zo laag dat de grond tot enkele meters diep permanent was bevroren (permafrost). Het landijs bereikte Nederland echter niet. De Oer-Vecht was in deze tijd een vlechtende rivier (meerdere stroomtakken) en zette voornamelijk grof zand af. De krachtige winden veroorzaakten gedurende het Weichselien verstuiwingen waarbij dekzand is afgezet (Berendsen 1998).

Deze zanden hebben een groot deel van het oerstroombetal van de Vecht opgevuld waardoor op veel plekken langs de Vecht opvallend vlakke dekzandlandschappen zijn ontstaan. Deze afzettingen worden gerekend tot de Formatie van Boxtel (De Mulder *et al.* 2003). Een deel van het zand uit de rivierlakte werd opgestoven en vormde rivierduinen. Dit heeft voornamelijk plaatsgevonden aan het eind van het Weichselien, gedurende het Late Dryas, circa 11.000 jaar geleden (Kuijer & Rosing 1994). Figuur 3.1 toont de ligging van rivierduinen langs de huidige en de voormalige loop van de Vecht.

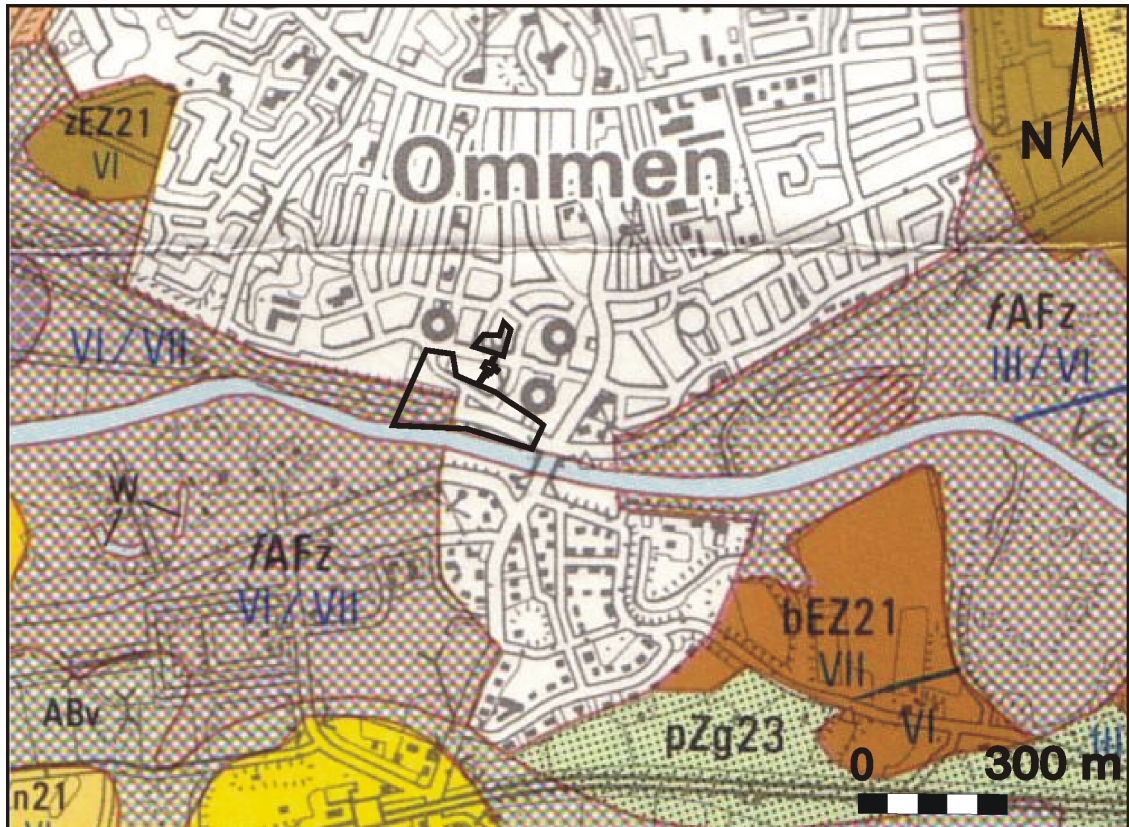
Gedurende de drogere perioden aan het begin van het Holoceen (vanaf 10.000 jaar geleden tot heden), toen de vegetatie nog niet geheel tot ontwikkeling was gekomen, traden opnieuw verstuivingen op van de dekzanden en rivierduinen. Dit leidde tot het ontstaan van stuifduinen. In de loop van het Holoceen werd gedurende een warmer en vochtiger wordend klimaat het dekzandrelief echter door vegetatie vastgelegd waardoor dit soort verstuivingen niet meer voorkwamen. Echter, onder invloed van de mens zijn vanaf de Late-Middeleeuwen opnieuw veel zandverstuivingen ontstaan (Kuijer & Rosing 1994). Dit werd veroorzaakt door het overmatig afplaggen van heide, overbegrazing en het onderploegen van begroeiing. Tot het begin van de 20^e eeuw vormden dergelijke verstuivingen een bedreiging voor de landbouw. De dikte van het stuifzand kan over korte afstand sterk variëren. Naast uitgewaaide depressies kunnen stuifzandruggen van enkele meters dik voorkomen (Kuijer & Rosing 1994). Dergelijke stuifzanden worden gerekend tot de Formatie van Kootwijk (De Mulder *et al.* 2003).

Het patroon van de Vecht veranderde onder invloed van de klimaatsverandering van een vlechtend patroon met meerdere stromen, naar een meanderend patroon met één rivierloop zoals deze nog heden ten dage in het landschap aanwezig is. De rivier bracht zand, leem en klei mee vanuit het brongebied in Duitsland waarmee het stroomgebied van de huidige Vecht verder is opgevuld.

De Geomorfologische kaart van Nederland, kaartblad 22 (Stiboka 1983), geeft vanwege bebouwing geen geomorfologische kaartblad-eenheden aan op de betreffende 3 plangebieden. De omgeving van Ommen wordt gekenmerkt door de aanwezigheid van dekzandruggen (kaartcodes 3K14 en 3L5), met langs de oevers van de Vecht meanderruggen en geulen (kaartcode 3R7). Deze landschapsvormen kunnen ook in Ommen zelf worden verwacht. Ommen zelf is gesitueerd op een dekzandrug, die mogelijk wat hoger is gelegen dan zijn omgeving. Deze dekzandrug ligt tegen de oeverwal en oevers van de Vecht aan. Waarschijnlijk zal in deelgebieden 1 en 2 daarom uitsluitend dekzand worden aangetroffen. In deelgebied 3, dat doorloopt tot aan de huidige oevers van de Vecht kan een overgang worden aangetroffen van dekzand naar rivierzand. In het zuidelijke deel bevindt zich het beek dal met de oude oeverwallen van de Vecht.

3.2 Bodem

Vanwege de aanwezige bebouwing is de bodem in de drie deelgebieden niet gekarteerd (Stiboka 1994; Figuur 3.2). De bodemtypen die in de omgeving van Ommen en de plangebieden worden aangetroffen, zijn hoge zwarte enkeerdgronden (kaartcode zEZ21) en een Associatie van zandige Vechtdalgronden (roodoornige vechtdalgronden, kaartcode fAFz).

Figuur 3.2 Uitsnede van de Bodemkaart van Nederland, kaartblad 22 West (Stiboka 1994). De globale ligging van de drie onderzoeksgebieden is in zwart aangegeven.

Roodoornige Vechtdalgronden

In het dal van de holocene Vecht varieert het bodempatroon op korte afstanden sterk. Daarom kunnen ze niet als enkelvoudige eenheden, maar alleen als associaties worden voorgesteld op de bodemkaart (Figuur 3.2). Er kunnen zeer afwijkende lagen, zoals bijvoorbeeld ijzeroer of moerige lagen voorkomen in de boven- en ondergrond. Roodoornige Vechtdalgronden zijn op enigerlei wijze gevormd of beïnvloed door de holocene Vecht. Zandige Vechtdalgronden zijn op een aantal plaatsen vergraven. Een deel heeft mogelijk een ijzerrijke, min of mee duidelijke minerale eerdlaag als bovengrond gehad, die is afgeplagd voor bemesting van de essen. In de lage delen zijn de gronden zeer ijzerrijk (toevoeging *f*-). In het Vechtdal kunnen oude- afgesloten meanders voorkomen, die als ze zijn verland, een opvulling van veen, klei en zand kunnen bevatten.

De grondwatertrap (Gt) is VI / VII, zodat de hoogste gemiddelde grondwaterstand (GHG) en de laagste gemiddelde grondwaterstand (GLG) kan variëren tussen 40-80 cm beneden maaiveld en >120 of >160 cm beneden maaiveld.

Bodemkundig gezien vertoont een roodoornige vechtdalgrond een A/C-profiel. De donkergrijze, zeer roestige A-horizont van circa 10 cm dikte is zwak humeus en bestaat uit fijn zand. Deze ligt op een geelgrijze C-horizont, die over het algemeen uit fijn zand bestaat. Tabel 3.1 geeft een voorbeeld van een overwegende zandige roodoornige Vechtdalgrond weer.

Tabel 3.1 Schematisch bodemprofiel van een roodoornige Vechtdalgrond (naar Stiboka 1994).

Diepte (cm)	Horizont	Lithologie	Kleur	Omschrijving
0-10	Ag	Fijn zand, humeus	Donkergrijs	Ploegvoor
10-40	C1g	Fijn zand, roestig	Geelgrijs	Onveranderd bodemmateriaal, rivierzand
40-60	C2g	Fijn zand, iets roestig	Geelgrijs	Onveranderd bodemmateriaal, rivierzand
60-120	C3g	Zwak lemig fijn zand, iets roestig	Geelgrijs	Onveranderd bodemmateriaal, rivierzand
120-160	C4g	Grof zand, sterk roestig	Oranje	Onveranderd bodemmateriaal, rivierzand bodemmateriaal
160-180	C	Fijn zand, gereduceerd	Blauwgrijs	Onveranderd bodemmateriaal, rivierzand

Zwarte enkeerdgronden

Zwarte enkeerdgronden zijn zandgronden met een niet-vergraven, dikke humushoudende bovengrond (Aa-horizont van minimaal 50 cm dik). Deze dikke humushoudende bovengrond wordt ook wel een plaggende of esdek genoemd. Dit esdek is ontstaan door het eeuwenlang opbrengen van gemengde plaggen en potstalmest op de akkers. De plaggen werden gestoken op nabij liggende gras-, bos- of heidepercelen en in de potstal geworpen om de uitwerpselen van het vee op te vangen. Vaak werd ook het nederzettingsafval vermengd met de plaggen, waardoor in esdekken veelal 'mestaardewerk' voorkomt. De plaggen werden met de uitwerpselen en het nederzettingsafval vervolgens als mest op de akkers gebracht. Op een akkercomplex op arme zandgrond konden zo gedurende langere tijd gewassen verbouwd worden, zonder dat de bodemvruchtbaarheid daarbij uitgeput raakte. De oogsten konden daardoor op peil blijven.

Zwarte enkeerdgronden (zEZ21) hebben meestal een zandig tot zwak lemig esdek. Ze worden vooral aangetroffen als complexen van oude bouwlandgronden op de hoger gelegen dekzandruggen, langs stuwwallen in het pleistocene dekzandgebied en het keileemgebied (Drents Plateau). In het oostelijke dekzandgebied kunnen vlakbij oude boerderijen of hoeven ook individuele percelen zijn opgehoogd, de zogenaamde 'eenmansessen'. De nabijheid van zwarte enkeerdgronden bij heideontginningen suggereert dat de zwarte kleur vooral het gevolg is van het gebruik van heideplaggen. De grondwatertrap (Gt) is VII, de grondwaterstand varieert tussen 80 cm beneden maaiveld (GHG) en >160 cm beneden maaiveld (GLG)

Ter plaatse van de esdekken kan het originele maaiveld zijn opgehoogd met minimaal 0,5 m en lokaal zelfs meer dan 1 m grond, terwijl het maaiveld in de afgeplagde gebieden rondom het akkercomplex juist verlaagd is. Bij hele dikke plaggende (> 1 m) is soms sprake van een bruin esdek gelegen onder een donkerbruin tot zwart esdek in de top van de bodem. Dit kan wijzen op een gefaseerde opbouw van het esdek, waarbij verschillende brongebieden voor het strooisel zijn afgeplagd.

Omdat de gronden zijn gevormd onder hoge en droge omstandigheden en vaak gelegen zijn nabij oude nederzettingen of hoeven is de kans op het aantreffen van vindplaatsen zeer hoog. Archeologische vondsten en bewoningssporen kunnen bij een

intact bodemprofiel worden verwacht aan de basis van het esdek en in de top (Ah-, E-, Bh- en Bs-horizonten) van een eventueel daar onder begraven bodemprofiel (meestal een humuspodzol). De plaggenbemesting kwam vanaf ongeveer de 11^e eeuw in zwang, zodat vooral vindplaatsen van vóór de Middeleeuwen nog intact en goed geconserveerd zullen zijn. Vanwege de dikte van het esdek zullen eventuele vindplaatsen veelal nog gaaf aanwezig zijn, omdat ze door de ophoging geleidelijk buiten het bereik van het eerdgetouw en de keerploeg (sinds de 15^e-16^e eeuw) zijn geraakt. De oudere grondbewerking (met eerdgetouw) zal hooguit de bovenste 15 cm van de oude bodem hebben geroerd en dus nauwelijks verstoringen hebben veroorzaakt. Eventueel mestaardewerk is van elders aangevoerd en duidt geen vindplaats ter plaatse aan. De grondwaterstand is meestal laag en het profiel is dus goed ontwaterd. Hierdoor zullen vooral organische resten en botmateriaal minder goed geconserveerd zijn. Tabel 3.2 geeft een voorbeeld van een hoge zwarte enkeerdgrond weer.

Tabel 3.2 Schematisch bodemprofiel van een zwarte enkeerdgrond (naar Stiboka 1994).

Diepte (cm)	Horizont	Lithologie	Kleur	Omschrijving
0-25	Ap	Zwak lemig fijn zand, matig humeus	Bruinzwart	Ploegvoor
25-75	Aa	Zwak lemig fijn zand, matig humeus	Zwartbruin	Esdek
75-80	Ahb	Zwak lemig fijn zand, sterk humeus.	Zwart	Oorspronkelijke, humeuze oppervlak van het dekzand
80-90	Eb	Zwak lemig fijn zand, afgeloogde korrels	Asgrijs	Uitspoelingslaag
90-115	Bhsb	Zwak lemig fijn zand, matig humusarm, zwarte fibers	Donkerbruin	Inspoelingslaag
115-120	BC	Leemarm fijn zand, zeer humusarm.	Donkergeel bruin	Overgang naar horizont zonder bodemvorming
>120	C	Leemarm, fijn zand	Witgeel	Onveranderd bodemmateriaal, dekzand

3.3 Historische ontwikkeling

De rivierduinen en dekzandruggen langs de Vecht vormden van nature hooggelegen plaatsen die aantrekkelijk waren voor bewoning. De oudst bekende sporen van bewoning langs de Vecht dateren uit het Mesolithicum. Bij Dalfsen zijn verschillende vuurstenen artefacten aangetroffen uit deze tijd (Kuijjer & Rosing 1994). Ook in de navolgende perioden heeft de mens zich op de hoger gelegen gebieden langs de Vecht gevestigd. Er zijn bewoningssporen aangetroffen daterend uit het Neolithicum, de Bronstijd, de IJzertijd, de Romeinse Tijd en de Vroege-Middeleeuwen. Figuur 3.1 laat zien dat men zich voornamelijk op rivierduinen en dekzandruggen langs de oude rivierloop van de Vecht heeft gevestigd. Men had een duidelijke voorkeur voor hoger gelegen gebieden, dicht bij water.

Ommen wordt al rond het jaar 1100 genoemd als een doorwaadbare plaats in de Vecht (gemeentelijk archief Ommen). De gunstige ligging van Ommen nabij de Vecht is mogelijk de oorzaak van de ontwikkeling en bloei van het dorp Ommen in het begin van de 13^e eeuw. Deze ontwikkeling was van dien aard dat aan Ommen in 1248 stadsrechten werden verleend (gemeentelijk archief van Ommen). Rond deze periode zijn de bewoningsactiviteit en de daarmee gepaard gaande bewoningsdichtheid geïntensiveerd. De drie onderzoeksgebieden zijn gelegen net buiten de historische kern van Ommen (Bijlage 2).

Ommen heeft in 1300 en 1800 waarschijnlijk twee grote branden gekend, waarbij veel gebouwen verloren zijn gegaan (gemeentelijk archief van Ommen). Onbekend is of de locaties van de 3 onderzoeksgebieden bij deze branden betrokken zijn geweest. Uit het gemeentelijke archief en uit verschillende kaarten waaronder de eerste kadastrale kaart uit 1830 (De Woonomgeving 2005; Bijlage 2 en Figuren 3.4, 3.5 en 3.6) blijkt dat de huidige Vecht-brug voorheen meer westelijk was gelegen en dat de weg tussen Ommen en Zwolle (nu de N34) direct langs de oevers van de Vecht liep, ten zuiden van het voormalige stadhuis. Ten westen van de toenmalige brug, werd de noordelijke oever van de Vecht gebruikt als aanlegsteiger voor schepen.

Deelgebieden 1 en 2 zijn beide gelegen langs de Varsenerstraat, een uitvalsweg waarlangs verscheidene boerderijen of huizen in 1830 al stonden (Bijlage 2, Figuur 3.3). Deze heette toen echter "de Achter straat". Waar geen gebouwen stonden in deelgebieden 1 en 2 was de grond waarschijnlijk in gebruik als stadstuinen of als landbouwgrond.

Deelgebied 3 bestond grotendeels uit onontgonnen land (waarschijnlijk heide of gras, langs de oevers van de Vecht; Bijlage 2, Figuur 3.3). Vlakbij de voormalige houten brug echter, hebben ook gebouwen gestaan, waarschijnlijk boerderijen met bijgebouwen of schuren. Tegenover deze boerderijen, aan de andere kant van de weg heeft volgens de eerste kadastrale kaart uit 1830 (Bijlage 2) een waterput gestaan. Deze is nu niet meer aanwezig. De weg van Ommen naar Zwolle heeft dezelfde ligging als nu het geval is.

Figuur 3.3 Uitsnede uit de historische atlas van Overijssel (Robas 1990), overzicht van Ommen en omgeving, rond 1830-1855. Met zwarte pijlen is globaal de ligging van de deelgebieden aangegeven

3.4 Bouwhistorie

Gebouwen die op de drie deelgebieden hebben gestaan of nog staan, zijn in Bijlage 3 (kaart) weergegeven, samen met een informatietabel over deze gebouwen.

Deelgebied 1

In deelgebied 1 hebben een zestal gebouwen gestaan. Het enige gebouw dat op de Eerste Kadastrale Kaart uit 1830 al staat weergegeven (De Woonomgeving 2005; Bijlage 2) betreft een smederij die is gesloopt, waarvoor een apotheek in de plaats is gekomen, die in 1972 eveneens is gesloopt. Momenteel staat er een supermarkt, die is gefundeerd tot 1 m beneden het maaiveld (de funderingspalen reiken tot 1,7 m beneden maaiveld). De funderingsdiepte van de voormalige smederij en apotheek zijn onbekend.

Andere gebouwen in deelgebied 1 hebben hun bouwjaar tussen 1830 en 1907 en betreffen voornamelijk voormalige woningen. Ook heeft er een garagebedrijf gestaan, dat in 1953 is gebouwd is en momenteel niet meer aanwezig is.

Deelgebied 2

Op deelgebied 2 heeft een timmerwerkplaats van onbekende ouderdom gestaan en een kippen- of varkensschuur die is gebouwd voor 1906. De funderingsdiepten van deze gebouwen zijn onbekend.

Deelgebied 3

In deelgebied drie hebben meerdere gebouwen gestaan: verschillende boerderijen met bijgebouwen of schuren, het voormalige gemeentehuis en een kantongerechtsgebouw met een werkplaats van de gemeentewerf.

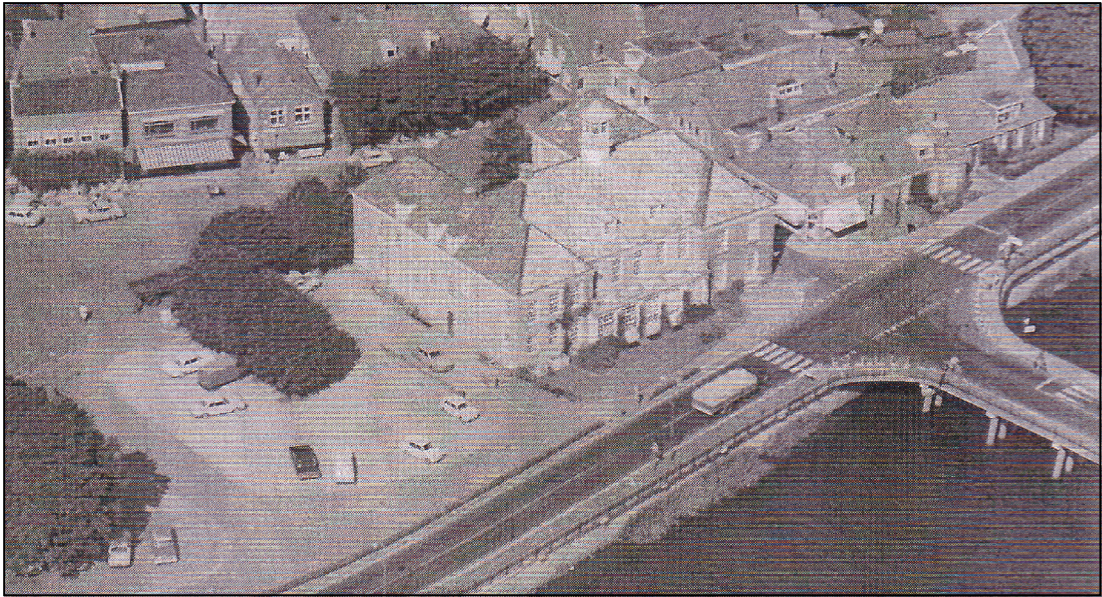
Alleen het gebouw van het voormalige stadhuis is momenteel nog aanwezig. Het is gebouwd tussen 1830 en 1906. De funderingsdiepte is 1,5 m beneden maaiveld en het gebouw heeft een kelder die tot 3 m beneden maaiveld is gefundeerd. Dit gebouw heeft sinds 1976 een aantal verbouwingen ondergaan. Het kantongerechtsgebouw en de gemeentewerf zijn eveneens tussen 1830 en 1906 gebouwd. Rond 1970 zijn deze gebouwen gesloopt. De funderingsdiepte van deze gebouwen is onbekend. De boerderijen en bijgebouwen die naast en op de plek van het voormalige stadhuis hebben gestaan waren in 1832 al aanwezig (Bijlage 2). Het is niet bekend wat hun funderingsdiepte was en wanneer deze boerderijen zijn verdwenen.

Figuren 3.4, 3.5 en 3.6 geven door middel van luchtfoto's een globale ontwikkeling weer van een deel van deelgebied 3 en zijn omgeving, vanaf 1925. Op Figuur 3.4 is nog het kantongerechtsgebouw en de gemeentewerf afgebeeld en ook nog een aantal boerderijgebouwen naast het voormalige stadhuis. De houten brug ligt meer westelijk dan de huidige brug en de weg naar Zwolle is in zuidelijke richting verplaatst richting de Vecht (t.o.v. de weg weergegeven in 1830; Bijlage 2). De waterput die op de eerste kadastrale kaart uit 1830 is getekend, is mogelijk nog waarneembaar in de foto uit 1925.

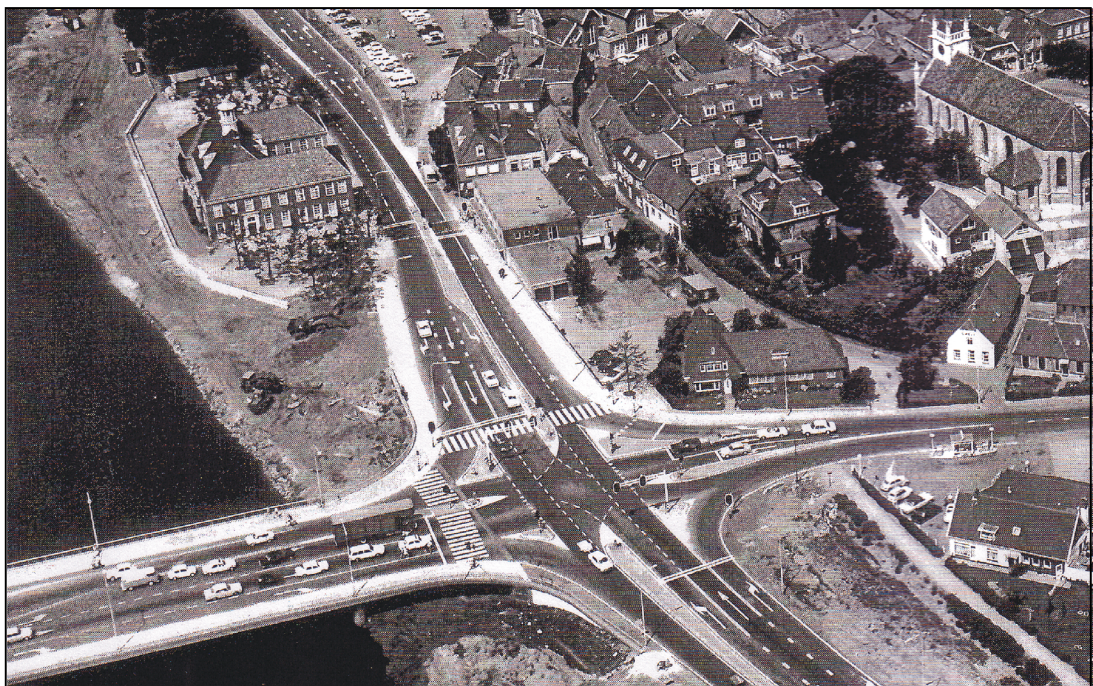
Rond 1967 zijn de boerderijen naast het toenmalige stadhuis verdwenen, het stadhuis is verbouwd en zijn de weg langs de Vecht en de brug zijn geasfalteerd (Figuur 3.5). In Figuur 3.6 is te zien dat na 1967 een aantal grote veranderingen hebben plaatsgevonden. De brug is verplaatst naar het oosten en de weg naar Zwolle heeft zijn ligging, zoals die in 1830 was, weer teruggekregen (Bijlage 2). Ook heeft het stadhuis nog meer verbouwingen ondergaan. Het kantongerechtsgebouw is verdwenen op deze foto.

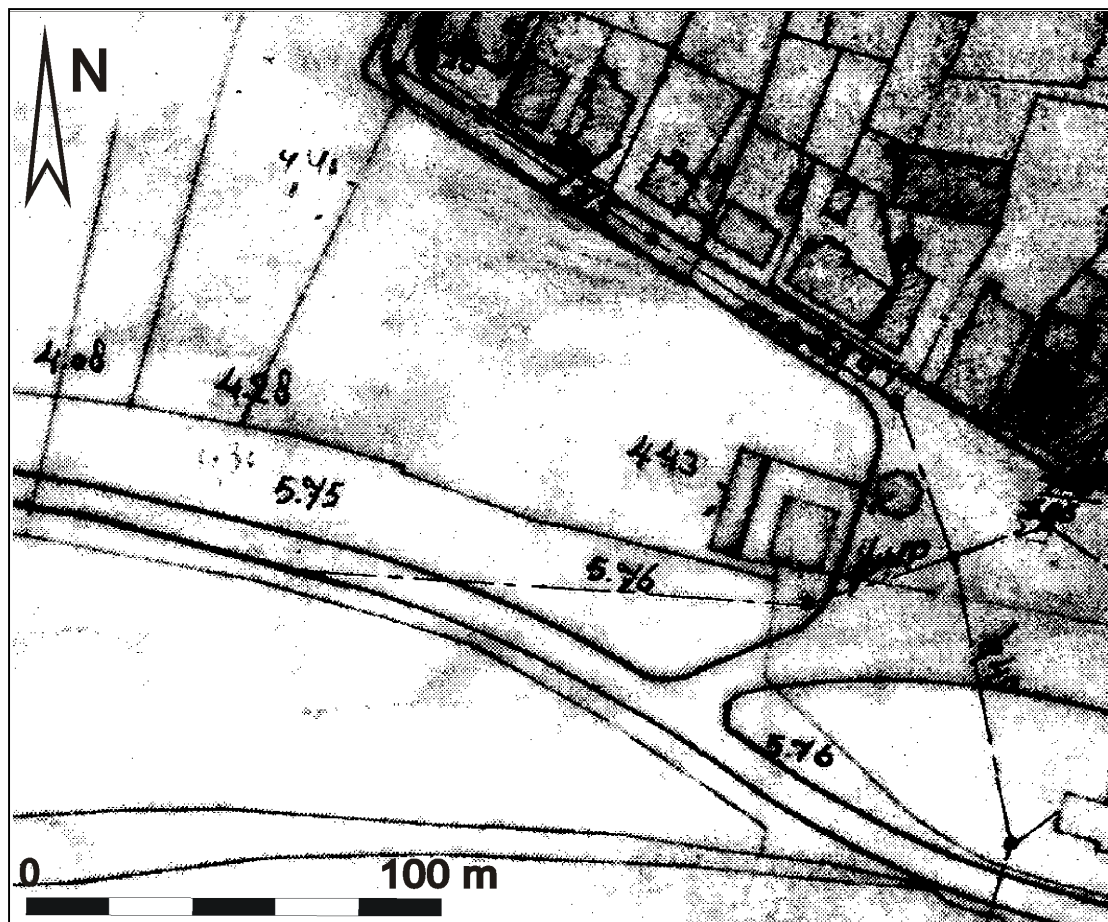
Figuur 3.4 Een luchtfoto van een deel van deelgebied 3 en omgeving uit 1925. Linksonder in de foto is nog het oude kantongerechtsgebouw met één van de bijgebouwen te zien. Eveneens zijn het stadhuis en andere gebouwen (mogelijk boerderijen en schuren) en de oude houten brug rechtsboven in de foto waarneembaar. De weg vanaf de brug loopt hier nog tussen het stadhuis en de Vecht door. De waterput die in Bijlage 2 op de eerste kadastrale kaart uit 1830 is weergegeven, is mogelijk op de foto waarneembaar. Deze locatie is omcirkeld en met zwarte pijl aangegeven. Bron: Archief Gemeente Ommen.

Figuur 3.5 Foto van een deel van deelgebied 3 en zijn omgeving uit 1967. De weg tussen de Vecht en het stadhuis is geasfalteerd. Het stadhuis is verbouwd. De boerderijen en schuren ten westen en oosten van het stadhuis zijn verdwenen. Bron: Gemeentelijk Archief Ommen.

Figuur 3.6 Foto van een deel van deelgebied 3 en zijn omgeving uit 1971. Het stadhuis is te zien linksboven in de foto. De brug is verplaatst naar het oosten en loopt niet meer direct langs het stadhuis. Ook de weg tussen het stadhuis en de Vecht is verplaatst en loopt vanaf 1971 ten noorden van het stadhuis langs. Bron: Gemeentelijk Archief Ommen.

Figuur 3.7 Hoogtekaart uit november 1964. Bron: Archief Gemeente Ommen.

In Figuur 3.7 staan hoogten uit 1964 weergegeven in het gebied dat de Markt en de parkeerplaats (ten westen van de Markt) omvat. De hoogten die in 2005 zijn gemeten tijdens het veldwerk op deze locaties (paragraaf 4.3) liggen ongeveer 1,1 à 1,3 meter hoger. In dit gebied heeft dus na 1964 grondverzet plaatsgevonden, waarbij het gebied met een 1,1 à 1,3 meter dik pakket is opgehoogd.

3.5 Bekende archeologische waarden

Tijdens het bureauonderzoek zijn de archeologische vondstmeldingen in en rond de drie onderzoeksgebieden geïventariseerd met behulp van het Archis-II gegevensbestand van de Rijksdienst voor het Oudheidkundig Bodemonderzoek (ROB). Ook is gebruik gemaakt van de Archeologische Monumentenkaart en de bijbehorende toelichting en objectenregister (Provincie Overijssel 2000). Tevens is contact opgenomen met het bestuur van de Historische Kring Ommen (HKO) om navraag te doen naar eventueel andere archeologische waarden.

Uit inventarisatie van de bovenstaande gegevensbestanden is gebleken dat er in de drie onderzoeksgebieden zelf geen waarnemingen bekend zijn. Uit de Indicatieve Kaart Archeologische Waarden (IKAW) van de ROB (Bijlage 4) blijkt dat het plangebied in een zone ligt met een hoge archeologische verwachting.

Het plangebied grenst aan een archeologisch monument (AMK-terrein 13764), te weten een terrein van archeologische waarde (historische binnenstad van Ommen, Late-Middeleeuwen tot Nieuwe Tijd). Zowel in het ArchisII gegevensbestand, als op de archeologische monumentenkaart van Overijssel is dit AMK-terrein weergegeven.

Bekende waarnemingen in omgeving liggen binnen een straal van 200 m rond de deelgebieden 1, 2 en 3.

- Waarneming 12767; betreft verschillende vuurstenen vondsten: fragmenten van een spits, of een steil geretoucheerde kling. Deze zijn gedateerd in het Mesolithicum (8800-4900 voor Chr.). De vondsten zijn gedaan tijdens niet-archeologisch graafwerk en op onbekende diepte door van Beek in 1971.
- Waarneming 30409; betreft niet nader gespecificeerde vondsten samenhangend met een laat-middeleeuwse kerk (1050-1500 na Chr.). Deze vondsten zijn aangetroffen tijdens een archeologische opgraving uitgevoerd door de ROB in 1968.
- Waarneming 13743; betreft verscheidene fragmenten van kogelpot-aardewerk, proto-steengoed, steengoed en grijsbakkend gedraaid aardewerk, gedateerd in de Late-Middeleeuwen (1050-1500 na Chr.). Deze vondsten werden gedaan tijdens niet-archeologisch graafwerken op onbekende diepte door een onbekende particulier in 1986.

Uit het archief van Ommen en ook uit contact met de Historische Kring van Ommen bleek dat in Ommen en omgeving verschillende archeologische vondsten zijn gedaan, variërend van verschillende vuurstenen werktuigen uit het Mesolithicum (8800-4900 voor Chr.) tot een stadspomp uit de Late-Middeleeuwen B (1250-1500 na Chr.). Overigens heeft deze stadspomp langs de Varssepoort gestaan, op de kruising met de Brugstraat. Van de meeste vondsten is niet bekend waar deze zijn gedaan. Onbekend is daarom of er, naast de bekende waarnemingen bij de ROB, ook nog andere vondsten in of nabij de 3 deelgebieden zijn gedaan.

4 Archeologisch verwachtingsmodel

De onderzoeksgebieden bevinden zich in een gebied dat gekenmerkt wordt door dekzandruggen en rivierduinen. Dergelijke hoger in het landschap gelegen ruggen vormden aantrekkelijke vestigingsgebieden, zeker als deze gelegen waren langs stromend water, zoals in dit geval langs de Vecht. Gezien de ouderdom van vondsten in gelijkwaardige gebieden langs de Vecht kunnen er op de dekzandruggen en rivierduinen vondsten en nederzettingssporen aanwezig zijn die dateren van het Laat-Paleolithicum tot de Late-Middeleeuwen. Deze vondsten kunnen bij intacte bodemprofielen worden verwacht in de top van de bodem in het dekzand.

De drie onderzoeksgebieden zijn gelegen net buiten de historische kern van Ommen. Rond 1300 is de bewoningsactiviteit en de daarmee gepaard gaande bewoningsdichtheid in en rond de historische kern van Ommen toegenomen. Rondom de historische kern van Ommen kunnen daarom in de drie onderzoeksgebieden resten van oude boerderijen en woonhuizen worden verwacht met de daarmee samenhangende beerputten, waterputten en paalsporen van boerderijplattegronden en dergelijke.

Uit het bouwdoosonderzoek blijkt dat in de 3 deelgebieden een aantal gebouwen hebben gestaan, die een ouderdom hebben in de perioden Nieuwe Tijd B of Nieuwe Tijd C (1650-1850 na Chr. of 1850 na Chr.-heden). Op de eerste kadastrale kaart van 1830 (Bijlage 2; De Woonomgeving, 2005) blijkt dat in delen van het gebied al woonhuizen aanwezig waren. De kans op het aantreffen van archeologische vondsten en/of sporen vanaf 1300 (vanaf Late-Middeleeuwen B) tot 1850 wordt daarom hoog ingeschat voor de directe omgeving rond het oude centrum. Deze vondsten en/of sporen kunnen bij intacte bodemprofielen worden verwacht in de top van de bodem in het dekzand, onder eventuele esdekgronden (zie 3.2) of in en onder oude stadsafvallagen (cultuurdek).

Op de Indicatieve Kaart Archeologische Waarden wordt het terrein waarbinnen de drie onderzoeksgebieden zich bevinden aangeduid als een gebied met een hoge archeologische verwachting. Dit hangt samen met het feit dat de onderzoeksgebieden zich deels op een hoger gelegen dekzandrug bevinden, gelegen direct langs de Vecht. Tevens grenzen de drie deelgebieden aan een terrein van hoge archeologische waarde (AMK-terrein 13764), namelijk de historische oude kern van Ommen.

Op basis van het bureauonderzoek geldt voor de drie onderzoeksgebieden een hoge specifieke verwachting voor vondsten en/of bewoningssporen uit het Mesolithicum tot in de Late-Middeleeuwen B. Tevens geldt een hoge specifieke verwachting voor archeologische vondsten en nederzettingssporen uit de Late Middeleeuwen B tot Nieuwe Tijd, vanwege de ligging van de historische kern ten opzichte van de drie onderzoeksgebieden

5 Resultaten veldonderzoek

5.1 Inleiding

Tijdens het veldonderzoek, uitgevoerd op 19, 20 en 22 december 2005, zijn in totaal 32 boringen verricht. Hierbij is gebruik gemaakt van een boor met een diameter van 15 cm. De locaties van de boringen staan weergegeven op de boorpuntenkaart (bijlage 2). De maaiveldhoogte (in m t.o.v. NAP) en de Rijks-Driehoek coördinaten zijn per boring vermeld in de boorstaten (bijlage 3). Hieronder volgt een beschrijving van de resultaten van het booronderzoek.

5.1 Veldwaarnemingen

Figuur 5.1 Overzicht van deelgebieden 1 en 2 (foto's boven) en deelgebied 3 (foto's beneden). Foto's S. de Jager

Deelgebied 1

Deelgebied 1 bestaat grotendeels uit een parkeerplaats, bestraat met klinkers (Figuur 5.1, Foto 1). Op het gebied is een supermarkt aanwezig. Hoogteverschillen waren nauwelijks waarneembaar, behalve onnatuurlijke hoogteverschillen door stoepen en perkjes, of voor de bevordering van de waterafvoer.

Deelgebied 2

Deelgebied 2 bestaat geheel uit een parkeerplaats, eveneens bestraat met klinkers (Figuur 5.1, Foto 2). Ook hier waren alleen onnatuurlijke hoogteverschillen waarneembaar. Een hoogteverschil tussen deelgebieden 1 en 2 was wel duidelijk waarneembaar, aflopend in de richting van de Vecht. Het hoogteverschil tussen de deelgebieden is ongeveer 1 meter.

Deelgebied 3

Deelgebied 3 bestaat voor een groot deel uit een parkeerplaats, die deels in gebruik is als markt (Figuur 5.1, Foto 3). Daarnaast loopt tussen Ommen en Zwolle (N34) door het gebied heen. Deze weg ligt op een dijk die duidelijk hoger is dan de rest van de omgeving. Ten opzichte van de markt en de parkeerplaats ligt de dijk nu ongeveer een halve meter hoger. Voordat het terrein in de jaren '60 werd opgehoogd, was het hoogteverschil tussen de dijk en het terrein ten noorden van de dijk (de Markt en de parkeerplaats) 1,5 tot 2 meter. Ten zuiden van deze weg loopt deze dijk af naar de oevers van de Vecht (Figuur 5.1, Foto 4). De oevers liggen laag, op een bijna gelijk niveau met de Vecht. Het hoogteverschil tussen de dijk en de oevers is ongeveer 2 meter.

5.3 Bodemopbouw, lithologie en bodemverstoringen

Deelgebied 1

Boringen 1 t/m 6 zijn uitgevoerd in deelgebied 1. De hoogte in dit onderzoeksgebied varieert tussen 6.13 m +NAP (boring 4) en 6.74 m +NAP (boring 1).

Uit de boringen blijkt dat alleen in boringen 1 en 2 een (deels) intact bodemprofiel aanwezig is, van een mogelijk begraven gooreerdgrond. Hier is een begraven, dun esdek (Aab) aangetroffen, het oude bodemoppervlak (Ahb) en een matig ontwikkelde inspoelingslaag (BC).

Boven deze begraven bodem en het esdek is mogelijk een deels intacte cultuur- of nederzettingslaag aangetroffen. In de boringen 4, 5 en 6 is een recentelijk ophoogpakket (verstoord) aangetroffen van 1 meter dik, bovenop het onveranderde C-materiaal. Mogelijk bevat boring 5 nog wel een deels intacte bewoningslaag. In boring 3 liep het recente ophoogpakket door t/m 150 cm beneden het maaiveld. In de boringen in onderzoeksgebied 1 werd dekzand aangetroffen (Zs1), met een mediane korrelgrootte van 150-210 µm. Het grondwaterniveau werd in dit gebied op ongeveer 3 meter beneden het maaiveld aangetroffen.

Deelgebied 2

Boringen 7 t/m 10 zijn uitgevoerd in deelgebied 2. De hoogte in dit onderzoeksgebied varieert tussen 5.77 m +NAP (boring 9) en 6.12 m +NAP (boring 8).

In boringen 7, 8 en 9 werd een intacte begraven bodem, van mogelijk een begraven gooreerdgrond, aangetroffen met daarboven een deels intacte bewonings- of cultuurlaag. Boring 8 is gezet op een hoog gelegen stoep. Bovenop de cultuurlaag werd in boring 8 dan ook een recentelijk opgehoogd pakket aangetroffen. In boring 10 werd de top van het bodemprofiel grotendeels verstoord aangetroffen. Vanaf 140 cm beneden maaiveld echter werden humeuze, oude woonlagen of cultuurlagen aangetroffen, die kunnen duiden op de aanwezigheid van een voormalige gracht of eventueel een aarden omwalling die mogelijk rondom Ommen heeft gelopen. Boring 7 en 10 bevatten op een diepte van respectievelijk 180 en 240 cm beneden maaiveld een veenlaagje van 20 cm dik.

In de boringen in onderzoeksgebied 2 werd dekzand aangetroffen (Zs1), met een mediane korrelgrootte van 150-210 µm. Het grondwaterniveau werd hier aangetroffen op ongeveer 2 à 2,5 m beneden maaiveld.

Deelgebied 3

Boringen 11 t/m 32 zijn uitgevoerd in deelgebied 3. De hoogte in dit onderzoeksgebied varieert tussen 3.59 m +NAP (boring 26) en 6.03 m +NAP (boring 17 en 30).

De boringen die gedaan zijn op de Markt en de parkeerplaats ten westen van de Markt (boringen 11 t/m 16 en 29 t/m 31) zijn volgens een kaart van na 1960 (Figuur 3.7) gezet in een gebied dat met circa 1,1 à 1,3 m grond is opgehoogd. De boringen bevestigen dit. Onder dit ophoogpakket werd dezelfde opeenvolging aangetroffen als in de boringen uit deelgebied 1 en 2, een deels intact cultuurdek of bewoningslaag met daaronder een begraven intact bodemprofiel. In boringen 11, 12 en 14 werd een veenlaagje aangetroffen op 180 en 200 cm beneden maaiveld. De waterput (Figuur 3.4) is mogelijk aangeboord met boring 32, er werden in deze boring verstoringen aangetroffen tot 2 m beneden maaiveld.

De boringen die zijn gezet langs de dijk (boringen 17 t/m 22 en boring 32), bestonden uit verschillende ophooglagen van onbekende ouderdom, met een totale dikte van gemiddeld 1,5 meter. Onder deze ophooglagen is eveneens een oorspronkelijk bodemprofiel aangetroffen, die waarschijnlijk onderdeel is van de oeverwal van de Vecht. De grens tussen het dijklichaam en de oeverwal was duidelijk waarneembaar door het verschil in mediane korrelgrootte. Het dijklichaam bestaat uit matig fijn zand (150-210 µm), de oeverwal bestaat uit matig grof zand, met een mediane korrelgrootte van 210-300 µm. Onder het ophoogpakket op de Markt en de parkeerplaats werd eveneens een mediane korrelgrootte van 210-300 µm aangetroffen. Het grondwaterniveau bij de dijk, de Markt en de parkeerplaats lag op ongeveer 2 à 2,5 meter beneden maaiveld.

De boringen 25 t/m 28 lieten een intact A/C-profiel zien, zonder verstoringen. Het betreft roodoornige vlakvaaggronden, zoals beschreven in Paragraaf 3.2. Boring 23 en 24 konden niet dieper worden doorgezet vanwege het vele puin dat hier werd aangetroffen. Dit kan op de aanwezigheid van de weg wijzen, die hier voorheen heeft gelopen, of op de aanlegplaats en de voormalige brug die hier heeft gelegen (Paragraaf 3.3 en 3.4). De boringen langs de oever (boringen 23 t/m 28) bestonden uit rivierzand met een mediane korrelgrootte van 210-300 µm. Het grondwaterniveau ligt hier op ongeveer 1,0 à 1,2 meter beneden maaiveld.

5.4 Archeologische indicatoren

De vondstenlijst is weergegeven in Bijlage 7.

Deelgebied 1

In boringen 2, 3, 4, 5 en 6 zijn fragmenten aardewerk, baksteen en dakpan aangetroffen. Al deze vondsten zijn aangetroffen in cultuurlagen van historische ouderdom en dateren uit de periode Nieuwe Tijd A, B en C (1500 na Chr. – heden).

Deelgebied 2

In boring 10 zijn fragmenten aardewerk aangetroffen in cultuurlagen van historische ouderdom. Deze fragmenten dateren uit de Nieuwe Tijd A en Nieuwe Tijd B (1600-1800 na Chr.).

Deelgebied 3

In boringen 11, 13, 17, 23, 25, 27, 30, 31 en 32 zijn fragmenten aardewerk en baksteen aangetroffen in cultuurlagen van diverse ouderdom. Deze fragmenten zijn afkomstig uit de Late-Middeleeuwen B en Nieuwe Tijd (1250-1500 na Chr. en 1500 na Chr.-heden).

5.5 Archeologische interpretatie

De ondergrond in onderzoeksgebieden 1 en 2 bestaat uit dekzand. In onderzoeksgebied 3 is dekzand aanwezig op rivierzand. De drie onderzoeksgebieden zijn gelegen op een dekzandrug (gebied 1 en 2), of op de oeverwal en oever van de Vecht (gebied 3). Dit zijn ideale locaties om vondsten en/of bewoningssporen uit de Steentijd (Laat-Paleolithicum-Neolithicum) aan te treffen, uitgaande van een Laat-Weichselien ouderdom van de dekzandrug. Er bestaat een grote kans om bewoningssporen uit jongere perioden aan te treffen, vooral na 1250 (Late-Middeleeuwen B), toen de bewoningsactiviteit en de daarmee gepaard gaande bewoningsdichtheid in en rond de historische kern van Ommen intensiverden. Onderzoeksgebied 1 en 2 zijn gelegen langs een oude uitvalsweg (Varssenerstraat), waarlangs in 1830 al woningen en boerderijen aanwezig waren. In onderzoeksgebied 3 is een oeverwal aanwezig, onder een dijk die mogelijk bestaat uit oude ophooglagen. Ook hebben er een brug en aanlegplaats gelegen en heeft de weg Ommen-Zwolle een andere ligging (vlak langs de Vecht) gehad. De drie onderzoeksgebieden liggen naast de historische kern van Ommen.

De top van de bodem bevat vrijwel overal (behalve langs de oever van de Vecht) een recent ophoogpakket, of recente cultuurlaag. Hieronder zijn historische cultuurlagen of bewoningsslagen aanwezig. In sommige boringen werd een gooreerdgrond aangetroffen; een deels intact esdek en een begraven bodemprofiel. Langs de oever van de Vecht zijn intacte, roodoornige Vechtdalgronden aanwezig. Ter plaatse van de Markt is het terrein na 1964 opgehoogd met een maximaal 1,3 m dik zandpakket. In onderzoeksgebied 2 is ter plaatse van boring 10 mogelijk een grachttopvulling of een aarden wal aangeboord. Ter plaatse van boring 32 in onderzoeksgebied 3 is mogelijk een voormalige waterput aangeboord.

De vondsten die in de boringen zijn aangetroffen, zijn afkomstig uit cultuurlagen van middeleeuwse (Late Middeleeuwen B, locatie 3) tot historische ouderdom (Nieuwe Tijd, locatie 1 & 2). In de cultuurlagen of bewoningsslagen die mogelijk ouder zijn, zijn geen archeologische vondsten of sporen aangetroffen. In de basis van het esdek, of in de top van de begraven bodems zijn geen archeologische vondsten of sporen aangetroffen.

Hoewel er geen grote concentraties van archeologische indicatoren zijn aangetroffen die duiden op de aanwezigheid van een archeologische vindplaats, hebben de drie onderzoeksgebieden landschappelijk, bodemkundig en historisch gezien toch een hoge archeologische verwachting op het aantreffen van archeologische waarden.

De ligging ten opzichte van de historische kern van Ommen, de uitvalsweg de Varssenerstraat, de hoge ligging ten opzichte van de Vecht en de hogere bewoningsactiviteit en bewoningsdichtheid vanaf 1300, rechtvaardigen de hoge verwachting op het aantreffen van archeologische sporen en/of vondsten. Daarnaast zijn er waarnemingen (ROB) bekend in de nabije omgeving, zodat de drie onderzoeksgebieden archeologisch potentieel waardevol zijn. Aangezien er oude cultuurlagen zijn aangetoond met het booronderzoek en nederzettingssporen met een booronderzoek niet aangetoond kunnen worden, kan op dit moment niet worden uitgesloten dat het gebied vrij is van archeologische resten.

Er kunnen in onderzoeksgebieden 1, 2 en in het grootste deel van onderzoeksgebied 3 archeologische resten worden verwacht uit de perioden Laat-Paleolithicum t/m de Late Middeleeuwen B. Hier geldt een hoge archeologische verwachting.

Langs de oever van de Vecht, zijn intacte onverstoorde bodemprofielen aangetroffen (boring 25 t/m 28). Hier kan erosie of verspoeling tijdens hoogwaters zijn opgetreden. De verwachting op het aantreffen van archeologische sporen en/of vondsten is in dit deel middelhoog

In Bijlage 8 zijn de gebieden met een hoge archeologische verwachting aangegeven met rood en is de zone langs de Vecht, waar een middelhoge verwachting geldt, met geel aangegeven.

6 Conclusies samenvatting en aanbevelingen

6.1 Conclusies

Wat kan op basis van historische kaarten in het gebied aan archeologische waarden verwacht worden?

De volgende gebouwen zijn door middel van historische kaarten gelokaliseerd:

Deelgebied 1	Deelgebied 2	Deelgebied 3
Boerderijen en bijgebouwen	Kippen- of varkensschuur	Boerderijen en bijgebouwen
smederij	timmerwerkplaats	Kantongerechtsgebouw
-	-	Werkplaats gemeentewerf
-	-	Voormalig stadhuis

De voormalige smederij in deelgebied 1 en de voormalige boerderijen in deelgebied 3 waren in 1830 al aanwezig en zijn zeer waarschijnlijk nog ouder. De overige gebouwen zijn gebouwd tussen 1830 en 1906. Al deze gebouwen, behalve het voormalige stadhuis, zijn verdwenen. Mogelijk kunnen er nog funderingsresten in de bodem aanwezig zijn, of sporen van de voorlopers van de voormalige boerderijen.

In welke mate heeft de huidige bebouwing mogelijke archeologische sporen aangetast?

Deelgebied 1:

Verstoringen te verwachten op de locaties van de voormalige garage en apotheek en de huidige supermarkt.

Deelgebied 2:

Geen verstoringen te verwachten.

Deelgebied 3:

Verstoringen zijn te verwachten op de locaties van het voormalige stadhuis en de muziekkapel.

Tot hoe diep is de bodem verstoord door kelders, funderingen e.d.?

De supermarkt is gefundeerd tot 1 m en 1,7 m (funderingspalen) beneden maaiveld.

De funderingsdiepte van de voormalige garage en apotheek is onbekend.

Het gebouw van het voormalige stadhuis is gefundeerd tot 1,5 m en een deels tot 3 m beneden maaiveld (kelder). De muziekkapel is gefundeerd tot 1 m beneden maaiveld.

Wat is de landschappelijke ligging en wat is de relatie met de archeologie?

Deelgebieden 1 en 2 liggen op een dekzandrug, die waarschijnlijk is gevormd in het Laat-Weichselien. Deelgebied 3 is deels gelegen op een dekzandrug en deels op de oeverwal en oever van het holocene Vechtdal. Dit betekent dat in de drie onderzoeksgebieden bewoningssporen vanaf het Laat-Paleolithicum kunnen worden aangetroffen.

Hoe is de bodemopbouw van het gebied en is deze nog intact?

In de meeste boringen is een recent ophoogpakket of cultuurdek aangetroffen, variërend van 0,5 m tot 1,5 m dik. Op de locaties de Markt en de parkeerplaats ten westen van de Markt is een recent ophoogpakket aanwezig (na 1964) van 1,1 m à 1,3 meter dikte.

Onder het recente cultuurdek zijn mogelijk oudere historische cultuurlagen of bewoningslagen aanwezig en is in een aantal boringen een deels intacte gooreerdgrond aangetroffen. Langs de oevers van de Vecht zijn intacte roodoornige Vechtdalgronden aangetroffen.

In deelgebieden 1 en 2 is dekzand aanwezig, in deelgebied 3 dekzand en rivierzand.

In deelgebied 2 is ter plaatse van boring 10 mogelijk een grachtovulling of aarden wal aangeboord. In deelgebied 3 is een dijklichaam aanwezig, bestaande uit verschillende ophooglagen, van onbekende ouderdom. Mogelijk is in dit deelgebied ter plaatse van boring 32 tevens een waterput aangeboord.

Zijn er archeologische vindplaatsen in het plangebied aanwezig?

Er zijn geen concentraties archeologische indicatoren aangetroffen die duiden op de aanwezigheid van een specifieke vindplaats. De vondsten zijn aangetroffen in cultuurlagen met een ouderdom van Late-Middeleeuwen B en Nieuwe Tijd. De cultuurlagen kunnen zelf archeologische resten bevatten of kunnen archeologische nederzettingssporen afdekken, die met booronderzoek niet kunnen worden aangetoond.

Door de afdekking met cultuurlagen of ophooglagen zijn eventuele sporen waarschijnlijk nog redelijk tot goed intact en dus gaaf. De conservering van eventuele vondsten en sporen zal matig tot goed zijn, afhankelijk van de ligging ten opzichte van grondwater. Eventueel funderingswerk of muurwerk zal nog in redelijke staat zijn. In een eventuele grachtovulling bij boring 10 bestaat de kans dat juist organische resten (hout, leer, pollen) goed geconserveerd zijn. Van botresten wordt verwacht dat ze al grotendeels vergaan zijn vanwege de relatief goed ontwaterde ligging.

6.3 Aanbevelingen

Aanbevolen wordt om op de locaties waar al concrete bouwplannen zijn (Bijlage 3, de parkeerkelders en woningen), bodemingrepen die dieper reiken dan het recente ophoogpakket zoveel mogelijk te voorkomen door technische aanpassingen. Indien dit niet mogelijk is en de bodemingrepen dieper zullen reiken dan het recente ophoogpakket, dan wordt aanbevolen om tijdig en voorafgaand aan de voorgenomen bodemingrepen een archeologisch vervolgonderzoek te verrichten door proefsleuven te graven.

Voorafgaand aan toekomstige bouwplannen met bodemingrepen op andere locaties binnen de onderzoeksgebieden 1-3 dient in ieder geval een archeologisch vervolgonderzoek in de vorm van proefsleuven te worden uitgevoerd, zodra deze bodemingrepen dieper zullen reiken dan de recente ophooglagen. In dit verband valt te overwegen om - na beoordeling van de resultaten van proefsleufonderzoek - het gebied te bestemmen als archeologisch waardevol gebied in het bestemmingsplan, met de daarbij behorende voorwaarden voor het bouw-, aanleg- en sloopvergunningstelsel.

Er wordt dus een archeologisch vervolgonderzoek aanbevolen in de vorm van het graven van proefsleuven, in heel deelgebied 1, heel deelgebied 2 en in de eerste instantie het grootste deel van deelgebied 3. Deze gebieden zijn in Bijlage 8 in rood aangegeven. Eveneens wordt een begeleiding van de sloop van de huidige supermarkt in deelgebied 1 en van een eventuele sloop van het gebouw van het voormalige stadhuis in deelgebied 3 aanbevolen. Daarnaast wordt, afhankelijk van de resultaten in de rode zone van deelgebied 3, ook in de gele zone (Bijlage 8) een vervolgonderzoek aanbevolen in de vorm van proefsleuven. De proefsleuven zullen moeten worden gegraven tot minimaal het archeologisch relevante vlak en maximaal tot de te verstoren diepte. Dit is tot 3 m beneden maaiveld waar de parkeerkelders zijn gepland en tot 2 meter waar nieuwbouwwoningen zijn gepland (Bijlage 3).

Bovenstaand advies vormt een zogenaamd selectieadvies. Met nadruk willen wij de opdrachtgever er op attenderen dat dit selectieadvies nog **niet** betekent dat er al bodemversturende activiteiten of daarop voorbereidende activiteiten kunnen worden ondernemen. Het selectieadvies dient eerst beoordeeld te worden door het bevoegd gezag (provinciaal archeoloog van Overijssel), waarna een selectiebesluit zal volgen.

7 Literatuur en kaarten

Literatuur

Bakker, H. de & J. Schelling 1989. *Systeem van bodemclassificatie voor Nederland*, Staring Centrum, Wageningen.

Berendsen, H.J.A., 1998. *De Vorming van het Land*. Van Gorcum, Assen, 3^e druk.

Berendsen, H.J.A., 2000. *Landschappelijk Nederland*. Van Gorcum, Assen, 2^e druk.

De Mulder, E.F.J., M.C. Geluk, I.L. Ritsema, W.E. Westerhoff en T.E. Wong, 2003. *De ondergrond van Nederland*. Wolters-Noordhoff bv, Houten.

Gemeentelijk archief Ommen. *Luchtfoto's gemeente Ommen. Bouwhistorische gegevens gemeente Ommen. Historisch archief gemeente Ommen*.

Kuijer, P.C. en H. Rosing, 1994. *Bodemkaart van Nederland 1:50 000, toelichting bij kaartblad 22 West Coevorden*. Stiboka, Wageningen.

Provincie Overijssel, 2000. *Archeologische Monumentenkaart, provincie Overijssel, Toelichting en objectenregister*. Provincie Overijssel, Zwolle.

Tebbens, L.A., 2005. *Offerte Archeologisch Inventariserend Veld Onderzoek, Plangebied Ommen centrum, offertenummers 05.1105A, 05.1105B en 05.1105C*. Baac. B.V., Deventer.

Ter Kuile, E.H., 1974. *De Nederlandse Monumenten van Geschiedenis en kunst; Noord- en Oost-Salland*. Staatsuitgeverij, Den Haag.

Vorbereidingscommissie Kwaliteitszorg Archeologie, 2005, *Kwaliteitsnorm Nederlandse Archeologie. Eindrapport van de Voorbereidingscommissie Kwaliteitszorg Archeologie*, Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen, Den Haag.

Geraadpleegde kaarten

ANWB, 2004. *Topografische atlas Overijssel (1:25.000)*, ANWB, Den Haag.

Archeologische Monumentenkaart, Rijksdienst voor het Oudheidkundig Bodemonderzoek. Online geraadpleegd via ARCHIS II.

De Woonomgeving, 2005. *De Eerste Kadastrale kaart van 1830*. Online geraadpleegd via www.dewoonomgeving.nl

Provincie Overijssel, 2000. *Archeologische Monumentenkaart, provincie Overijssel, Kaartblad 22C Zwolle*. Provincie Overijssel, Zwolle.

Robas Producties, 1990. *Historische Atlas Overijssel (1:25.000)*. Robas Producties, Den IJp.

Stiboka, 1983. *Geomorfologische Kaart van Nederland, Blad 22 Coevorden* (schaal:1:50.000). Stiboka, Wageningen.

Stiboka, 1994. *Bodemkaart van Nederland Blad 22 West Coevorden* (schaal: 1:50.000). Stiboka, Wageningen.

Bijlage 1

Archeologische tijdvakken en perioden
en
begrippenlijst

Overzicht geologische en archeologische tijdvakken

Ouderdom in jaren	Chronostratigrafie				MIS	Lithostratigrafie				
	Holoceen				1	Formaties: Naaldwijk (marien), Nieuwkoop (veen), Echteld (fluviaal)				
11.755	Kwartair	Laat	Laat	Weichselien (ijstijd)	Laat-Weichselien (Laat-Glaciaal)	Late Dryas (koud)	2	Formatie van Kreftenheye	Formatie van Boxtel	Formatie van Beegden
12.745						Allerød (warm)				
13.675						Vroege Dryas (koud)				
14.025						Bølling (warm)				
15.700						Laat-Pleniglaciaal				
29.000		Midden-Weichselien (Pleniglaciaal)	Midden-Pleniglaciaal	3						
50.000			Vroeg-Pleniglaciaal	4						
75.000			Vroeg-Weichselien (Vroeg-Glaciaal)	5a						
		5b								
		5c								
	5d									
115.000	Pleistocene	Laat	Laat	Weichselien (ijstijd)	Eemien (warme periode)	5e	Eem Formatie			
130.000					Saalien (ijstijd)	6	Formatie van Drente			
370.000					Midden	Midden	Weichselien (ijstijd)	Holsteinien (warme periode)	6	Formatie van Urk
410.000								Elsterien (ijstijd)		
475.000								Cromerien (warme periode)		
850.000	Vroeg	Vroeg	Vroeg	Pre-Cromerien	6	Formatie van Sterksel				
2.600.000										

Cal. jaren v/n Chr.	¹⁴ C jaren	Chronostratigrafie		Pollen zones	Vegetatie	Archeologische perioden			
1950	0	Laat	Subatlanticum koeler vochtiger	Vb2	Loofbos eik en hazelaar overheersen haagbeuk veel cultuurplanten rogge, boekweit, korenbloem	Nieuwe tijd			
-1500	Vb1			Middeleeuwen					
-450	Va			Romeinse tijd					
0		Holoceen	Subboreaal koeler droger	IVb	Loofbos eik en hazelaar overheersen beuk > 1% invloed landbouw (granen)	IJzertijd			
-12	IVa			Bronstijd					
-800	815		Midden	Atlanticum warm vochtig	III	Loofbos eik, els en hazelaar overheersen in zuiden speelt linde een grote rol	Neolithicum		
-2000	2650								
-4900	5000								
-5300		Vroeg	Boreaal warmer	II	den overheerst hazelaar, eik, iep, linde, es	Mesolithicum			
-7020	8000								
-8240	9000	Laat-Pleistoceen	Laat-Weichselien (Laat-Glaciaal)	I	eerst berk en later den overheersend	Laat-Paleolithicum			
-8800	10.150						Late Dryas	LW III	parklandschap
11.755	10.800						Allerød	LW II	dennen- en berkenbossen
12.745	11.800						Vroege Dryas	LW I	open parklandschap
13.675	12.000		Bølling	open vegetatie met kruiden en berkenbomen					
14.025	13.000	Weichselien (ijstijd)	Midden-Weichselien (Pleniglaciaal)		perioden met een poolwoestijn en perioden met een toendra	Midden-Paleolithicum			
15.700	35.000						Vroeg-Weichselien (Vroeg-Glaciaal)	perioden met bos en perioden met een subarctisch open landschap	
-35.000		Midden-Pleistoceen	Eemien (warme periode)		loofbos	Midden-Paleolithicum			
75.000			Saalien (ijstijd)						
115.000						Vroeg-Paleolithicum			
130.000									
-300.000									

Chronostratigrafie voor Noordwest-Europa volgens Zagwijn (1974), Vandenberghe (1985) en De Mulder *et al.* (2003). Lithostratigrafie volgens De Mulder *et al.* (2003). Mariene isotoop stadium (MIS) volgens Bassinot *et al.* (1994). Atmosferische data volgens Stuiver *et al.* (1998). Zuurstofisotoop calibratie (OxCal) versie 3.9 Bronk Ramsey (2003), toegepast op het Laat-Weichselien en het Holoceen. Archeologische periode-indeling en ouderdom volgens de Rijksdienst voor het Oudheidkundig Bodemonderzoek (ROB). Vegetatie bewerkt volgens Berendsen (2000). Pollenzones volgens P. Vos & P. Kiden (2005).

Begrippenlijst

Afkortingen

ARCHIS	ARChEologisch Informatie Systeem
BAAC	Bureau voor Bouwhistorie, Archeologie, Architectuur- en Cultuurhistorie
CAA	Centraal Archeologisch Archief
CMA	Centraal Monumentenarchief
IKAW	Indicatieve Kaart van Archeologische Waarden
IVO	Inventariserend veldonderzoek
KNA	Kwaliteitsnorm Nederlands Archeologie
NAP	Normaal Amsterdams Peil
NEN	Nederlandse Norm 5104: classificatie van onverharde grondmonsters
PvE	Programma van Eisen
ROB	Rijksdienst voor het Oudheidkundig Bodemonderzoek
-mv	beneden maaiveld

Verklarende woordenlijst

A-horizont	Donkergekleurde bodemhorizont waarin humus door bodemdieren, planten, schimmels en bacteriën is omgezet en gemengd met de eventuele minerale delen
A/C profiel	Bodemprofiel waarin een humusrijke A-horizont direct gelegen is op het ongeroerde moedermateriaal (C-horizont).
Afzetting	Neerslag of bezinking van materiaal.
Antropogeen	Ten gevolge van menselijk handelen (door mensen gemaakt/veroorzaakt).
Archeologie	Wetenschap die zich ten doel stelt om door middel van studie van de materiële nalatenschap inzicht te verwerven in alle facetten van menselijke samenlevingen in het verleden.
Archeologisch monument	Aard, omvang en kwaliteit van deze vindplaatsen rechtvaardigen blijvend behoud uit wetenschappelijke en/of cultuurhistorische overwegingen. Al naar gelang de betekenis die aan deze aspecten wordt toegekend, verdienen deze vindplaatsen te worden geplaatst op het beschermings-programma van Rijk, provincie of gemeente. Uit dien hoofde dient daarom te worden gestreefd naar een ongestoord behoud van de daarin aanwezige archeologische sporen. Werkzaamheden gericht op het behoud zijn uiteraard toegestaan.
B-horizont	Een minerale (soms moerige) horizont in een bodem, waarin een of meer van de volgende kenmerken voorkomen: <ul style="list-style-type: none"> - Inspoeling van kleimineralen, aluminium, ijzer of humus uit hoger liggende horizonten, al dan niet in combinatie - (bijna) volledige homogenisatie met bovendien zodanige veranderingen dat:<ul style="list-style-type: none"> o Nieuwvorming van kleimineralen is opgetreden en/of o Aluminium en ijzer(hydro)oxiden zijn vrijgekomen, of o Een blokkige of prismatische structuur is ontstaan.
Booronderzoek	karteringsmethode bij veldinventarisatie, gebaseerd op het verrichten van grondboringen, waarbij vooral gelet wordt op het voorkomen van archeologische indicaties zoals aardewerkfragmenten, houtskool en fosfaatconcentraties
BP	Before Present, gebruikt voor ouderdomsbepalingen op grond van het meten van de hoeveelheid radio-actieve koolstof in organisch materiaal (de C14- of 14C-methode) worden gewoonlijk opgegeven in

C-horizont	jaren voor heden (=1950); jaarringen-onderzoek heeft vastgesteld dat deze dateringen af kunnen wijken van de werkelijke ouderdom. Weinig (C1) of niet (C2) door bodemprocessen veranderd sediment of eventueel verweerd vast gesteente volgend op vast gesteente. Om te worden geclassificeerd als C-horizont dient het om soortgelijk materiaal te gaan als hetgeen waarin de A- en B-horizonten zijn ontwikkeld.
Dekzand	Fijnzandige afzettingen die onder koude omstandigheden voornamelijk door windwerking ontstaan zijn; de dekzanden uit de laatste ijstijd vormen in grote delen van Nederland een 'dek'
Eenmanses	Aanduiding voor een kleine es die slechts door één of enkele boeren wordt bewerkt; vaak ook aangeduid met de term kamp.
Enkeerdgronden	Dikke eerdgrond (= laag met donkere, min of meer rulle grond, met organische en anorganische bestanddelen) ontwikkeld op zandgrond onder invloed van de mens; worden ook wel essen genoemd.
Erosie	Verzamelnaam voor processen die het aardoppervlak aantasten en los materiaal afvoeren. Dit vindt voornamelijk plaats door wind, ijs en stromend water
Esdek	Oud verhoogd bouwland, ontstaan door ophoging ten gevolge van bemesting. Voor de bemesting werden plaggen of met zand vermengde potstalmest opgebracht. In geval van een es is de opgebrachte laag ten minste 50 cm dik. De term es is gangbaar in Noord- en Oost-Nederland. In Midden-Nederland wordt gesproken van enk of eng en in Zuid-Nederland van akker of veld.
Formatie	Een sedimentpakket dat qua herkomst en lithologische samenstelling een eenheid vormt.
Gehomogeniseerd Holoceen	Volledig opgenomen zijn in de teeltlaag of bouwvoor. jongste geologisch tijdvak (vanaf de laatste IJstijd: ca. 8800 jaar v. Chr. tot heden)
Horizont	Een qua kleur, textuur en wordingsgeschiedenis homogene bodemlaag met karakteristieke eigenschappen
Inventariserend Veldonderzoek	Het verwerven van (extra) informatie over bekende of verwachte archeologische waarden binnen een onderzoeksgebied, als aanvulling op en toetsing van de archeologische verwachting, gebaseerd op het bureauonderzoek middels waarnemingen in het veld
Veldpodzol	Humuspodzolgronden met een humushoudende bovengrond dunner dan 30 cm. Dergelijke gronden worden hoofdzakelijk aangetroffen in jonge ontginningsgebieden.
Nederzetting (-sterrein)	Woonplaats; de aard en samenstelling van het in het veld aangetroffen sporen en materiaal wordt geïnterpreteerd als resten van bewoning in het verleden.
Pleistoceen	Geologisch tijdperk dat ca. 2,3 miljoen jaar geleden begon. Gedurende deze periode waren er sterke klimaatswisselingen van gematigd warm tot zeer koud. Na de laatste IJstijd begint het Holoceen (ca. 8800 v. Chr.)
Podzol	Bodem met een uitspoelingslaag (E-horizont) en een inspoelingslaag (B-horizont). Het gehele proces van het uitloggen van de E-horizont en de vorming van een B-horizont door inspoeling van humus en ijzer heet podzolering.
Proefsleuvenonderzoek	opgraving van beperkte omvang op één of meerdere locaties binnen een vindplaats dan wel in de vorm van één of meerdere sleuven om nadere gegevens te verzamelen over aard, omvang, diepteligging, e.d. van grondsporen waarbij de grondsporen zo veel mogelijk intact worden gelaten. Proefonderzoek kan noodzakelijk zijn in het kader van een inventariserend veldonderzoek, maar dient met name ter voorbereiding van de opgraving
Prospectie	systematische opsporing van archeologische waarden door middel van non-destructieve methoden en technieken
Sediment	Afzetting gevormd door accumulatie van losse gesteentefragmentjes (zoals zand of klei) en eventueel delen van organismen.

Stratigrafie
Veen

Opeenvolging van lagen in de ondergrond (niet alleen in de bodem)
Geheel of grotendeels uit enigszins ingekoolde, maar nauwelijks
vergane plantenresten opgebouwde afzetting.

Verwachtingskaart

Kaart waarop gebieden staan aangegeven met een zekere
archeologische verwachting; deze verwachting is gebaseerd op een
wetenschappelijk model (gebaseerd op kennis over lokatiekeuze,
fysische geografie, statistische relaties, etc.).

Vindplaats

Een ruimtelijk begrensd gebied, waarbinnen zich archeologische
informatie bevindt.

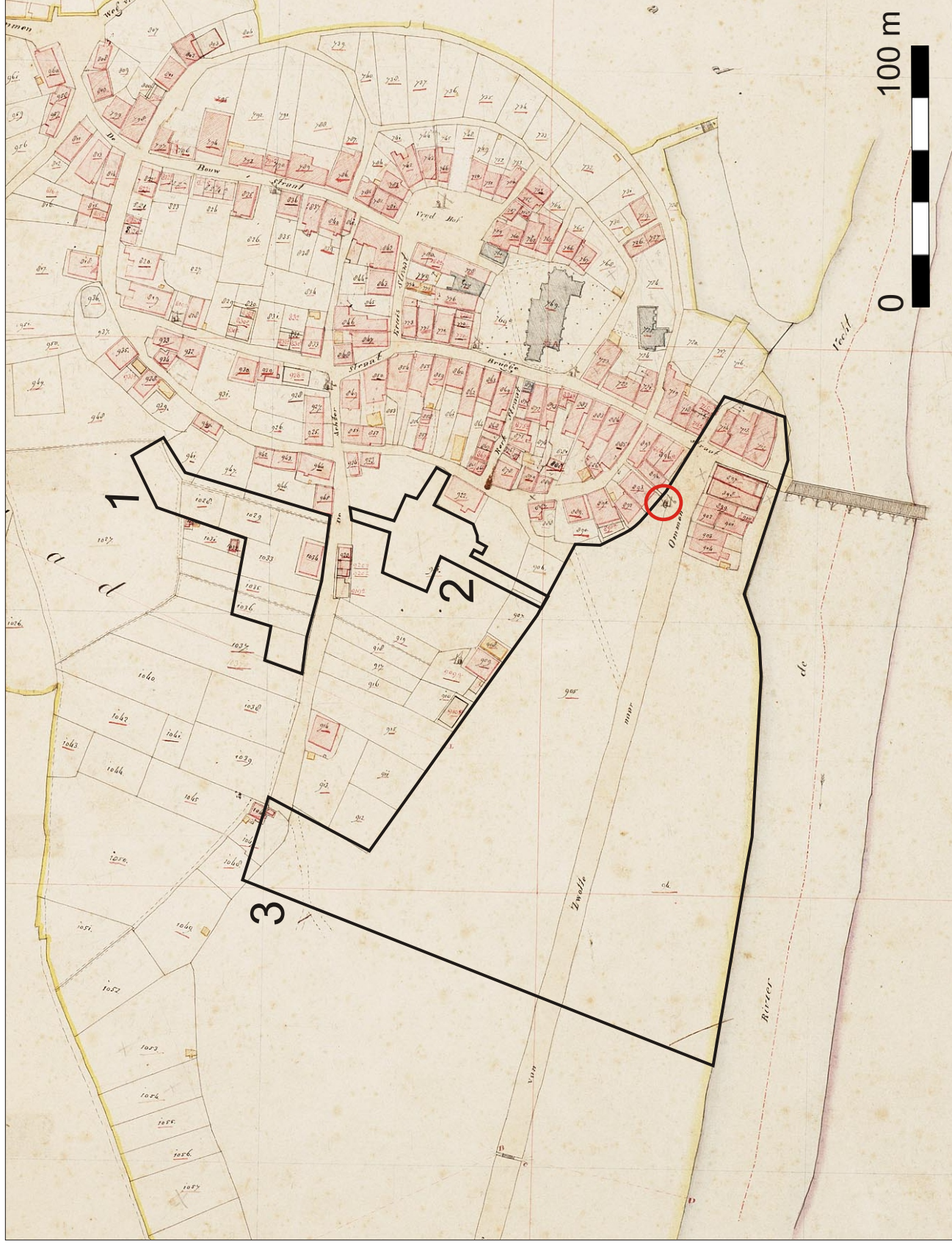

Bijlage 2

Eerste kadastrale kaart uit 1830
Ommen centrum

Eerste Kadastrale kaart uit 1830, Ommen centrum

Legenda

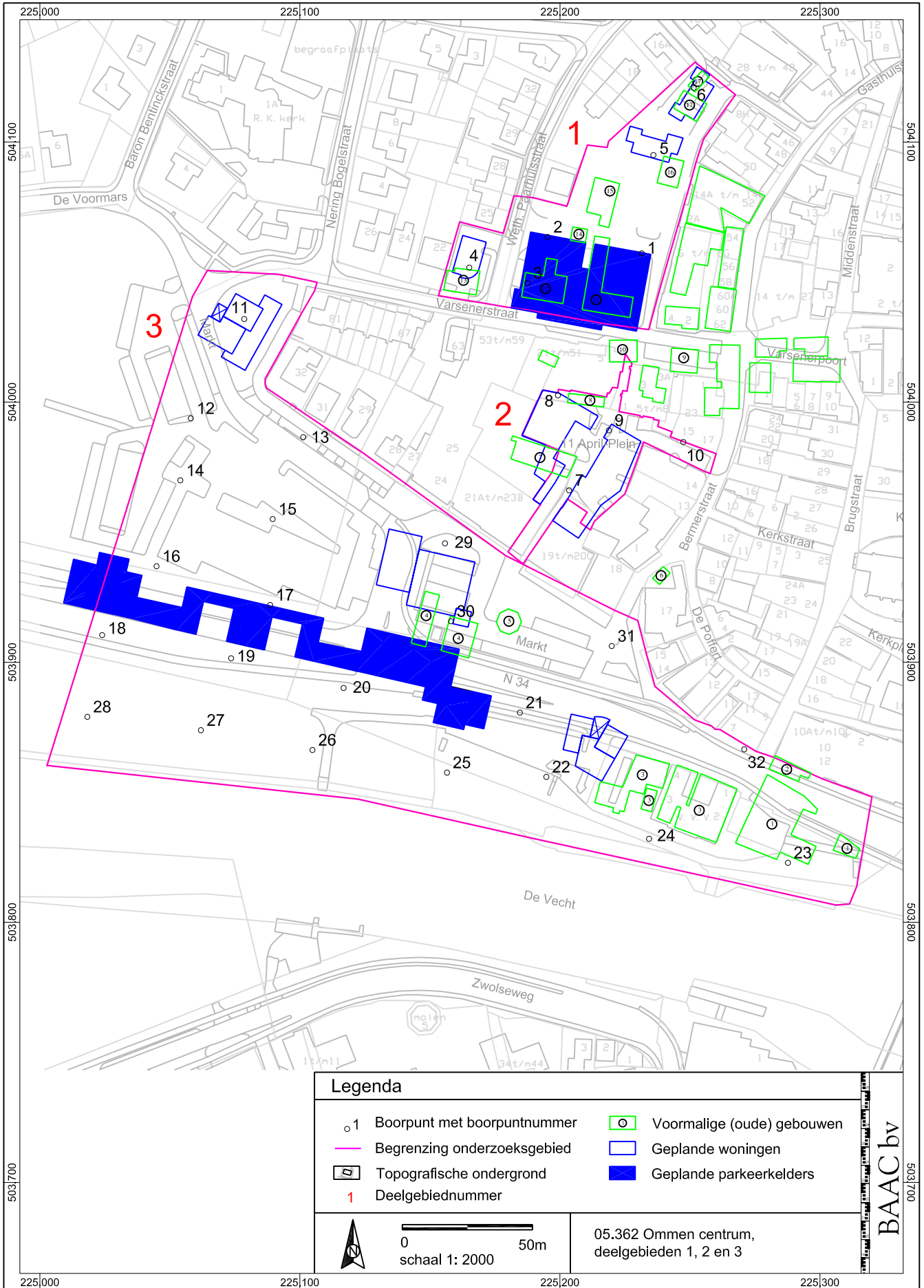

Bijlage 3

Overzichtskaart voormalige gebouwen
en geplande nieuwbouw
Informatietabel voormalige woningen

Voormalige gebouwen en bestemmingsplan

Informatietabel gebouwen

Nr. op tekening	Adres	Omschrijving object	Bouwdossier	Diepte fundering	Kelder aanwezig	Bouwjaar	Gesloopt
1	Brugstraat 2-4-6-8	boerderijwoningen	niet aanwezig (gebouwd voor 1906)	onbekend	onbekend	voor 1906	voor 1970
2	Brugstraat 6	boerderijwoning	niet aanwezig (voor 1906)	onbekend	onbekend	voor 1906	voor 1970
3	Markt 1 - 2 - 3 - 4	Gemeentehuis met bijgebouwen	Alleen bouwdossiers van verbouwingen gemeentehuis aanwezig	1,5 m beneden maaiveld, kelder 3 m beneden maaiveld	gedeeltelijk	voor 1906	verbouwing medio 1976 (gedeeltelijk herbouwd)
4	Markt	Kantongerechtsgebouw + werkplaats gemeentewerf	niet aanwezig (gebouwd voor 1906)	onbekend	onbekend	voor 1906	medio 1970
5	Marktplein	Muziekent (binnen deellocatie 3)		minimaal 1 m beneden maaiveld	geen	1970	nog aanwezig
6	Markt 17	Bijgebouw oude postkantoor (buiten plangebied)	niet aanwezig (gebouwd voor 1906)	onbekend	onbekend	voor 1906	onbekend
7	Markt 21	Timmerwerkplaats Eekimmerman		onbekend	onbekend		onbekend
8	Varsenerstraat ...	Kippen- of varkensschuur	niet aanwezig (voor 1906)	geen	geen	voor 1906	onbekend
9	Varsenerstraat ...	Woning / buiten plangebied	niet aanwezig (gebouwd voor 1906)	onbekend	onbekend	voor 1906	onbekend
10	Varsenerstraat ...	Woning /aan rand plangebied (deellocatie 2)	niet aanwezig (gebouwd voor 1906)	onbekend	onbekend	voor 1906	onbekend
11	Varsenerstraat ...	Woning met schuur (in 1974 nieuwbouw supermarkt)	ja, alleen van nieuwbouw supermarkt	minimaal 1 m beneden maaiveld, palen 1,7 m beneden maaiveld	onbekend	voor 1906	onbekend
					onbekend		nog aanwezig

Informatietabel gebouwen

Nr. op tekening	Adres	Omschrijving object	Bouwdossier	Diepte fundering	Kelder aanwezig	Bouwjaar	Gesloopt
12	Varsenerstraat ...	Smederij / woning (in 1972 nieuwbouw apotheek)	Hw-vergunning smederij 1951 / bouwdossier alleen van nieuwbouw apotheek	apotheek 1,7 m beneden maaiveld	onbekend	1972 (apotheek)	onbekend
13	Varsenerstraat ...	Woning	niet aanwezig (gebouwd voor 1906)	onbekend	onbekend	voor 1906	onbekend
14	Varsenerstraat ...	Woning	niet aanwezig (gebouwd voor 1906)	onbekend	onbekend	voor 1906	onbekend
15	Varsenerstraat ...	Garage		mogelijk smeerput 2 m beneden maaiveld	onbekend	1953	onbekend
16	Varsenerstraat ...	Woning / schuur	niet aanwezig (gebouwd voor 1906)	onbekend	onbekend	voor 1906	onbekend
17	Varsenerstraat ...	Woning met schuur	niet aanwezig (gebouwd voor 1906)	onbekend	onbekend	voor 1906	onbekend

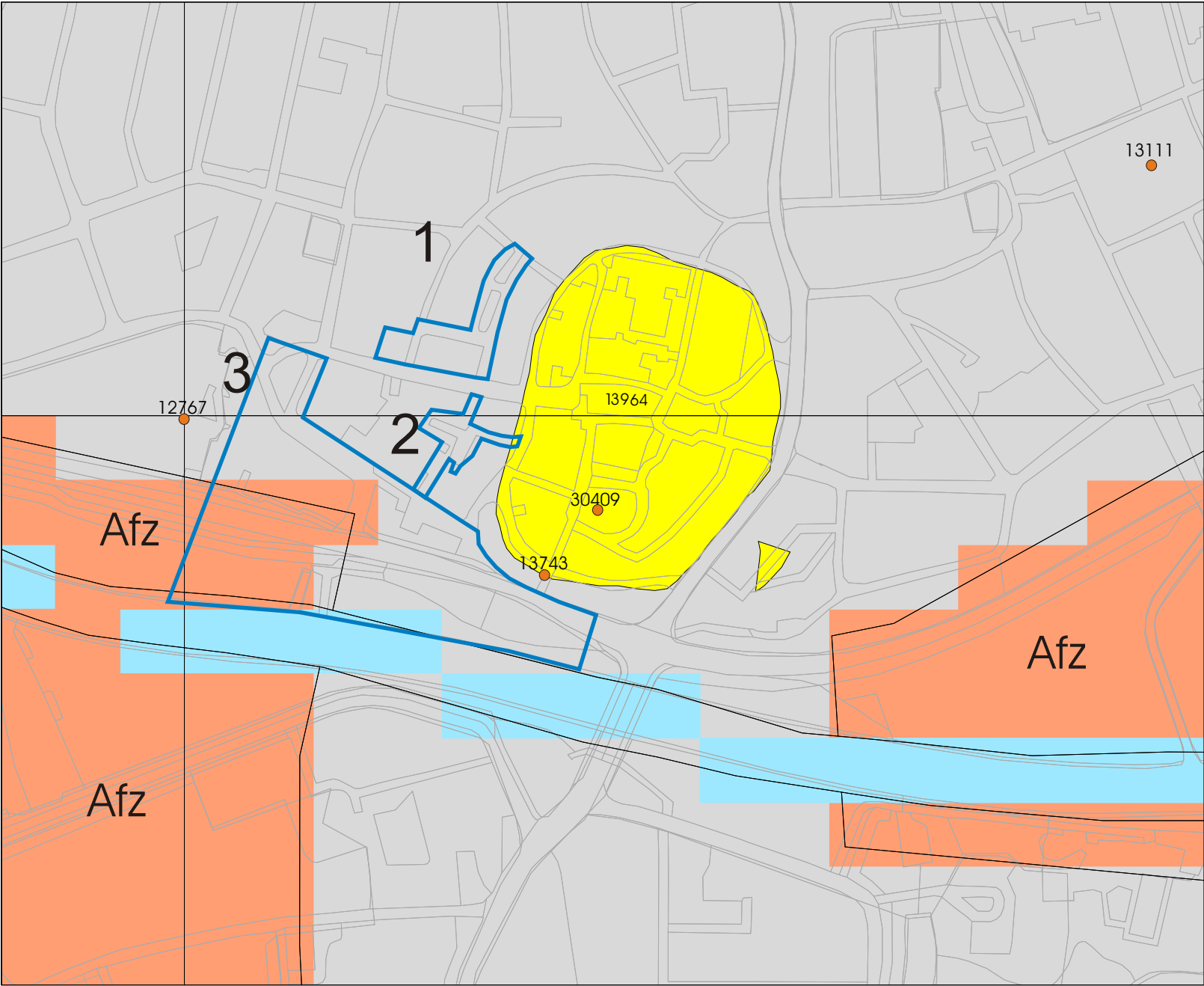

Bijlage 4

IKAW-kaart

Plangebied Ommen centrum, deelgebieden 1, 2 en 3

Legenda

● WAARNEMINGEN

Afz BODEM

MONUMENTEN

- archeologische betekenis
- archeologische waarde
- hoge archeologische waarde
- zeer hoge archeologische waarde
- zeer hoge arch waarde, beschermd

IKAW

- zeer lage trefkans
- lage trefkans
- middelhoge trefkans
- hoge trefkans
- lage trefkans (water)
- middelhoge trefkans (water)
- hoge trefkans (water)
- water
- niet gekarteerd

3 Onderzoekgebied

ROB
ArchisII

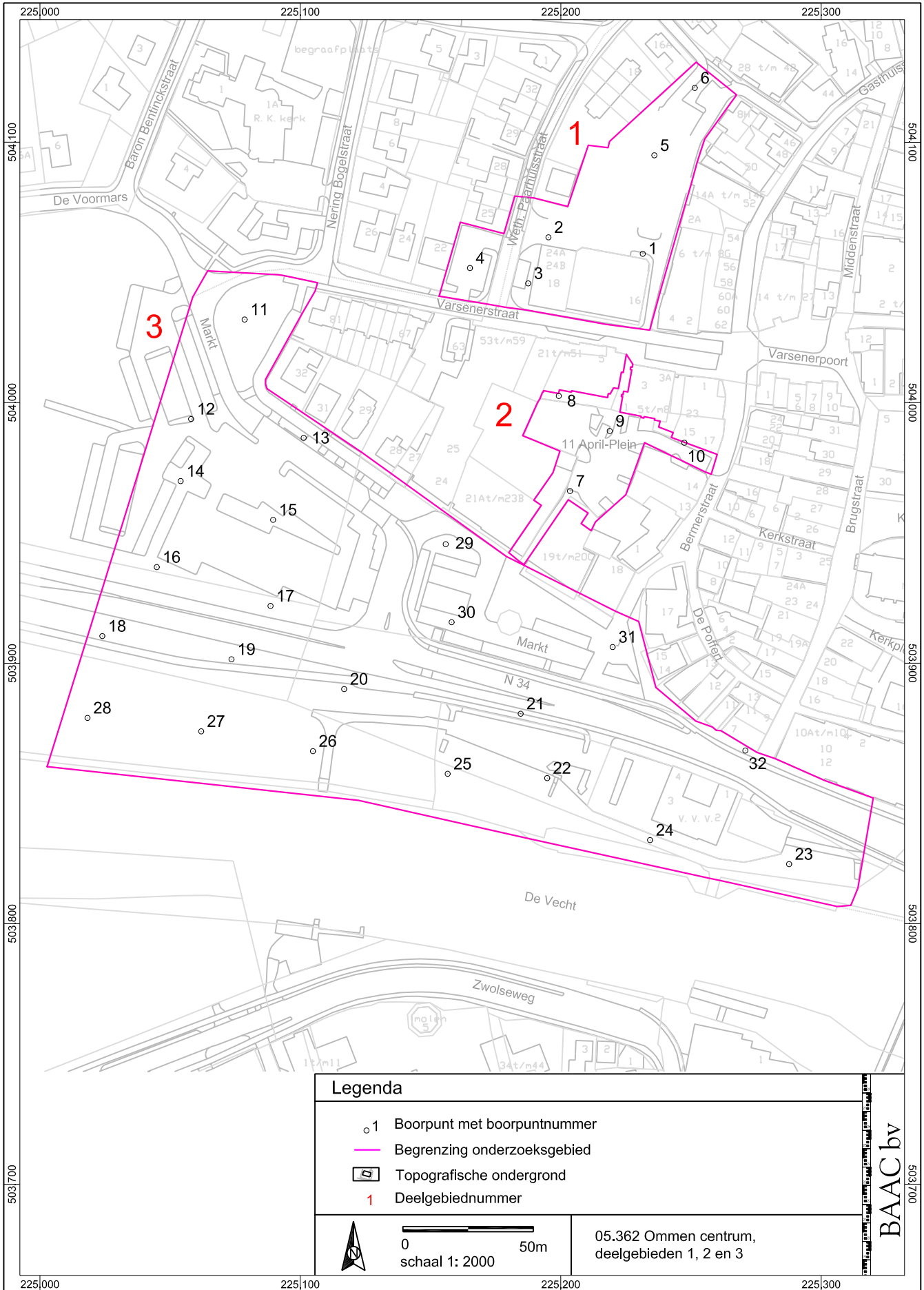

Bijlage 5

Boorpuntenkaart

Boorpuntenkaart

Legenda

- 1 Boorpunt met boorpuntnummer
- Begrenzing onderzoeksgebied
- ▭ Topografische ondergrond
- 1 Deelgebiednummer

0 50m
schaal 1: 2000

05.362 Ommen centrum,
deelgebieden 1, 2 en 3

BAAC bv

503|700

Bijlage 6

Boorstaten en begrippenlijst boorstaten

Boorstaten en overzicht gebruikte afkortingen in de boorstaten

Textuurindeling (NEN 5104)

Hoofdnaam	Toevoeging	Gradiënt toevoeging
G = grind	g = grindig	1 = zwak
Z = zand	z = zandig	2 = matig
L = leem	s = siltig	3 = sterk
K = klei	k = kleilig	4 = uiterst
V = veen	h = humeus	
	m = mineraalarm	

Archeologische indicatoren: Afkortingen in de kolom 'bijzonderheden':

hk = houtskool	geroerd: verploegde of verstoorde bodem
l = leem (verbrand)	veraard: geoxideerd humeus materiaal
b = bot	z: zand(ig)
aw = aardewerk	sg: slecht gesorteerd materiaal
vs = vuursteen	mg: matig gesorteerd materiaal
bakst = baksteen/puin	st: steentjes
fos = fosfaat	fe-c: ijzerconcreties
Gradiënt	v(ondst)x: een als vondst meegenomen archeologische indicator (x is een nummer)
1 = weinig	verpl: "verploegd"
2 = matig	sch: schelpen
3 = veel	bijm: bijmenging
	org resten: organische resten
	Mn: Mangaan(-concreties)
	spi: spikkel
	z fz: opvallend fijn zand
	schoon: geen bodemvorming/vlekken

Overige afkortingen:

plr = plantenresten (r = riet, h = hout)
o/r = oxidatie/reductie
Ca = calcium (kalkgehalte: 0 = afwezig, 1 = hoorbaar, 2 = hoorbaar/zichtbaar bruisen)
Fe = ijzer (0 = afwezig, 1 = ijzerhoudend, 2 = sterk ijzerhoudend)
Gw = grondwater (GLG/ GHG = gemiddeld laagste/gemiddeld hoogste grondwaterstand)
Horz. = bodemhorizont (volgens De Bakker en Schelling, 1989)

Code	05.362	Gemeente	Ommen	Postbus 2015	BAAC bv
Locatie	Ommen centrum, 3 deelgebieden			7420 AA Deventer	0570-670055

boorpuntnummer		1		datum		21-12-2005		rapporteur		S. de Jager							
x-coördinaat		225.231		hoogte maaiveld		6,74		boorsysteem		edelman 15 cm							
y-coördinaat		504.057		(m t.o.v. NAP)				bodemgebruik		bebouwd							
diepte in cm -mv	textuur	plr	kleur	o/r	M50 (µm)	Ca	Fe	Gw	Horz.	hk	hl	b	aw	vs	bk/p	fos	Bijzonderheden
10	Zs1 g1		wi		150-210	1	1		ophoog								
20	Zs1 g1		orbr		150-210	1	3		cultuur								
30	Zs1 g1		orbr		150-210	1	3			2							
40	Zs1 g1		orbr		150-210	1	3										
50	Zs1 g1		orbr		150-210	1	3										
60	Zs1 g1		orbr		150-210	1	3										
70	Zs1 g1		orbr		150-210	1	3										
80	Zs1 g1		orbr		150-210	1	3										kleibrok
90	Zs2 h2		zwbr		150-210	1	1		Aab					1sp			kleibrok
100	Zs2 h2		zwbr		150-210	1	1							1sp			kleibrok
110	Zs2 h2		zwbr		150-210	1	1							1sp			kleibrok
120	Zs2 h1		dbr		150-210	1	2		Ahb								
130	Zs1		lbr		150-210	1	2		Cg								
140	Zs1		lbr		150-210	1	2										
150	Zs1		wige		150-210	1	1		C								
160	Zs1		wige		150-210	1	1										
170	Zs1		wige		150-210	1	1										
180	Zs1		wige		150-210	1	1										
190	Zs1		wige		150-210	1	1										
200	Zs1		wige		150-210	1	1										
Opmerking		Deelgebied 1															

boorpuntnummer		2		datum		21-12-2005		rapporteur		S. de Jager							
x-coördinaat		225.195		hoogte maaiveld		6,58		boorsysteem		edelman 15 cm							
y-coördinaat		504.063		(m t.o.v. NAP)				bodemgebruik		bebouwd							
diepte in cm -mv	textuur	plr	kleur	o/r	M50 (µm)	Ca	Fe	Gw	Horz.	hk	hl	b	aw	vs	bk/p	fos	Bijzonderheden
10	Zs1 g1		wi		150-210	1	1		ophoog								
20	Zs1 g1		wi		150-210	1	1										
30	Zs1 g1		wi		150-210	1	1										
40	Zs1 g1		orbr		150-210	1	3		cultuur				1				V2-40
50	Zs1 h2		zwdbr		150-210	1	2			1							
60	Zs1 h2		zwdbr		150-210	1	2										
70	Zs1 h2	h	zwdbr		150-210	1	2			1			1spi	1spi			
80	Zs1 h2	h	zwdbr		150-210	1	2							1			V 2-80
90	Zs1		lbr		150-210	1	2		BC					1spi			
100	Zs1		ge		150-210	1	2		Cg								
110	Zs1		wige		150-210	1	1		C								
120	Zs1		wige		150-210	1	1										
130	Zs1		wige		150-210	1	1										
140	Zs1		wige		150-210	1	1										
150	Zs1		wige		150-210	1	1										
160																	
170																	
180																	
190																	
200																	
Opmerking		Deelgebied 1															

Code	05.362	Gemeente	Ommen	Postbus 2015	BAAC bv
Locatie	Ommen centrum, 3 deelgebieden			7420 AA Deventer	0570-670055

boorpuntnummer		3		datum		21-12-2005		rapporteur		S. de Jager							
x-coördinaat		225.187		hoogte maaiveld		6,51		boorsysteem		edelman 15 cm							
y-coördinaat		504.046		(m t.o.v. NAP)				bodemgebruik		bebouwd							
diepte in cm -mv	textuur	plr	kleur	o/r	M50 (µm)	Ca	Fe	Gw	Horz.	hk	hl	b	aw	vs	bk/p	fos	Bijzonderheden
10	Zs1 h1		dbr		150-210	1	2		cultuur								
20	Zs1 h1		dbr		150-210	1	2										
30	Zs1 h1		dbr		150-210	1	2										
40	Zs1 h1		dbr		150-210	1	2						1		1		V3-40
50	Zs1 h1		dbr		150-210	1	2										
60	Zs1 h1		dbr		150-210	1	2										
70	Zs1 h1		dbr		150-210	1	2										
80	Zs1 h1		dbr		150-210	1	2										
90	Zs1 h1		dbr		150-210	1	2										
100	Zs1 h1		dbr		150-210	1	2										
110	Zs1 h1		dbr		150-210	1	2										
120	Zs1 h1		dbr		150-210	1	2						1		1		V3-120
130	Zs1 h1		dbr		150-210	1	2										
140	Zs1 h1		dbr		150-210	1	2										
150	Zs1 h1		dbr		150-210	1	2										
160	Zs1		orwi		150-210	1	2		Cg								
170	Zs1		gewi		150-210	1	1		C								
180	Zs1		gewi		150-210	1	1										
190	Zs1		gewi		150-210	1	1										
200	Zs1		gewi		150-210	1	1										
Opmerking		Deelgebied 1															

boorpuntnummer		4		datum		21-12-2005		rapporteur		S. de Jager							
x-coördinaat		225.165		hoogte maaiveld		6,13		boorsysteem		edelman 15 cm							
y-coördinaat		504.052		(m t.o.v. NAP)				bodemgebruik		bebouwd							
diepte in cm -mv	textuur	plr	kleur	o/r	M50 (µm)	Ca	Fe	Gw	Horz.	hk	hl	b	aw	vs	bk/p	fos	Bijzonderheden
10	Zs1 g1		wi		150-210	1	1		ophoog								
20	Zs1 g1		wi		150-210	1	1										
30	Zs1 g1		wi		150-210	1	1										
40	Zs1		wi		150-210	1	1										
50	Zs1 h3		zw		150-210	1	2		cultuur								sintel, plastic
60	Zs1 h3		zw		150-210	1	2										
70	Zs1 h3		zw		150-210	1	2										V4-50/100
80	Zs1 h3		zw		150-210	1	2										sintel
90	Zs1 h3		zw		150-210	1	2										
100	Zs1 h3		zw		150-210	1	2										
110	Zs1		wige		150-210	1	1		C								
120	Zs1		wige		150-210	1	1										
130	Zs1		wige		150-210	1	1										
140	Zs1		wige		150-210	1	1										
150	Zs1		wige		150-210	1	1										
160																	
170																	
180																	
190																	
200																	
Opmerking		Deelgebied 1															

Code	05.362	Gemeente	Ommen	Postbus 2015	BAAC bv
Locatie	Ommen centrum, 3 deelgebieden			7420 AA Deventer	0570-670055

boorpuntnummer		5		datum		21-12-2005		rapporteur		S. de Jager							
x-coördinaat		225.236		hoogte maaiveld		6,39		boorsysteem		edelman 15 cm							
y-coördinaat		504.095		(m t.o.v. NAP)				bodembegebruik		bebouwd							
diepte in cm -mv	textuur	plr	kleur	o/r	M50 (µm)	Ca	Fe	Gw	Horz.	hk	hl	b	aw	vs	bk/p	fos	Bijzonderheden
10	Zs1		wi		150-210	1	1		ophoog								
20	Zs1		wi		150-210	1	1										
30	Zs1		wi		150-210	1	1										
40	Zs1 h3		brzw		150-210	1	2		cultuur								
50	Zs1 h3		brzw		150-210	1	2										sintel, glas
60	Zs1 h3		brzw		150-210	1	2								1spi		
70	Zs1		orbr		150-210	1	2								1spi		V5-70
80	Zs1		brge		150-210	1	2										
90	Zs1		brge		150-210	1	2										sintel
100	Zs1		brge		150-210	1	2										
110	Zs1		orge		150-210	1	2		Cg								
120	Zs1		orge		150-210	1	2										
130	Zs1		wige		150-210	1	1		C								
140	Zs1		wige		150-210	1	1										
150	Zs1		wige		150-210	1	1										
160	Zs1		wige		150-210	1	1										
170																	
180																	
190																	
200																	
<i>Opmerking</i>		Deelgebied 1															

boorpuntnummer		6		datum		21-12-2005		rapporteur		S. de Jager							
x-coördinaat		225.251		hoogte maaiveld		6,27		boorsysteem		edelman 15 cm							
y-coördinaat		504.121		(m t.o.v. NAP)				bodembegebruik		bebouwd							
diepte in cm -mv	textuur	plr	kleur	o/r	M50 (µm)	Ca	Fe	Gw	Horz.	hk	hl	b	aw	vs	bk/p	fos	Bijzonderheden
10	Zs1 h1		br		150-210	1	1		cultuur								
20	Zs1 h1		br		150-210	1	1										
30	Zs1 h1		br		150-210	1	1										
40	Zs1 h1		br		150-210	1	1										
50	Zs1 h1		br		150-210	1	1										
60	Zs1		or/br/zw		150-210	1	2		verst.								
70	Zs1		or/br/zw		150-210	1	2										
80	Zs1		or/br/zw		150-210	1	2										
90	Zs1		or/br/zw		150-210	1	2										
100	Zs1		or/br/zw		150-210	1	2										
110	Zs1		gewi		150-210	1	1		C								
120	Zs1		gewi		150-210	1	1										
130	Zs1		gewi		150-210	1	1										
140	Zs1		gewi		150-210	1	1										
150	Zs1		gewi		150-210	1	1										
160																	
170																	
180																	
190																	
200																	
<i>Opmerking</i>		Deelgebied 1															

Code	05.362	Gemeente	Ommen	Postbus 2015	BAAC bv
Locatie	Ommen centrum, 3 deelgebieden			7420 AA Deventer	0570-670055

boorpuntnummer		7		datum		21-12-2005		rapporteur		S. de Jager							
x-coördinaat		225.204		hoogte maaiveld		5,73		boorsysteem		edelman 15 cm							
y-coördinaat		503.966		(m t.o.v. NAP)				bodemgebruik		bebouwd							
diepte in cm -mv	textuur	plr	kleur	o/r	M50 (µm)	Ca	Fe	Gw	Horz	hk	hl	b	aw	vs	bk/p	fos	Bijzonderheden
10	Zs1		gr		150-210	1	1		ophoog								
20	Zs1		gr		150-210	1	1										
30	Zs1		gr		150-210	1	1			1					1sp		
40	Zs1		gr		150-210	1	1			1							
50	Zs1 h1		dbr/zw/orbr		150-210	1	2		cult 1								vlekkerig, verst.
60	Zs1		dbr/zw/orbr		150-210	1	2										vlekkerig, verst.
70	Zs1		orlbr		150-210	1	2		cult 2								
80	Zs1		orlbr		150-210	1	2										
90	Zs1		orlbr		150-210	1	2										
100	Zs1		orlbr		150-210	1	2										
110	Zs1		orlbr		150-210	1	2										
120	Zs1		br		150-210	1	2		BC								
130	Zs1		br		150-210	1	2										
140	Zs1		br		150-210	1	2										
150	Zs1		br		150-210	1	2										
160	Zs1		grwi		150-210	1	1		1C								
170	Zs1		grwi		150-210	1	1										
180	Zs1 v1		grwi/zw		150-210	1	1		2C								veenlaagje
190	Zs1 v1		grwi/zw		150-210	1	1										veenlaagje
200	Zs1		brgr		150-210	1	2		3C								
210	Zs1		brgr		150-210	1	2		GW								
220	Zs1		gr		150-210	1	1										
230	Zs1		gr		150-210	1	1										
240	Zs1		gr		150-210	1	1										
250																	
260																	
270																	
280																	
290																	
300																	
Opmerking		Deelgebied 2															

Code	05.362	Gemeente	Ommen	Postbus 2015	BAAC bv
Locatie	Ommen centrum, 3 deelgebieden			7420 AA Deventer	0570-670055

boorpuntnummer		8		datum		21-12-2005		rapporteur		S. de Jager							
x-coördinaat		225.199		hoogte maaiveld		6,12		boorsysteem		edelman 15 cm							
y-coördinaat		504.003		(m t.o.v. NAP)				bodemgebruik		bebouwd							
diepte in cm -mv	textuur	plr	kleur	o/r	M50 (µm)	Ca	Fe	Gw	Horz.	hk	hl	b	aw	vs	bk/p	fos	Bijzonderheden
10	Zs1 g1		gr		150-210	1	1		ophoog 1								vlekkerig, verst.
20	Zs1 g1		gr		150-210	1	1										vlekkerig, verst.
30	Zs1 g1		gr		150-210	1	1			1				1sp			vlekkerig, verst.
40	Zs1		gr		150-210	1	1			1							vlekkerig, verst. Glas
50	Zs1		br		150-210	1	2		ophoog 2								vlekkerig, verst.
60	Zs1		br		150-210	1	2										beton
70	Zs1		br		150-210	1	2							1spi			
80	Zs1		br		150-210	1	2							1spi			
90	Zs1		br		150-210	1	2										glas, beton
100	Zs1		orge		150-210	1	2		BC								
110	Zs1		wige		150-210	1	2		Cg								
120	Zs1		gewi		150-210	1	1		C								
130	Zs1		gewi		150-210	1	1										
140	Zs1		gewi		150-210	1	1										
150																	
160																	
170																	
180																	
190																	
200																	
<i>Opmerking</i>		Deelgebied 2															

boorpuntnummer		9		datum		21-12-2005		rapporteur		S. de Jager							
x-coördinaat		225.219		hoogte maaiveld		5,77		boorsysteem		edelman 15 cm							
y-coördinaat		503.989		(m t.o.v. NAP)				bodemgebruik		bebouwd							
diepte in cm -mv	textuur	plr	kleur	o/r	M50 (µm)	Ca	Fe	Gw	Horz.	hk	hl	b	aw	vs	bk/p	fos	Bijzonderheden
10	Zs1 h1		zwbr		150-210	1	1		Ah								
20	Zs1 h1		zwbr		150-210	1	1								1		recent
30	Zs1		gr		150-210	1	1		ophoog								
40	Zs1		gr		150-210	1	1										
50	Zs1		gr		150-210	1	1										
60	Zs1		bror		150-210	1	3		BC								
70	Zs1		orwi		150-210	1	2										
80	Zs1		orwi		150-210	1	2										
90	Zs1		orwi		150-210	1	2										
100	Zs1		wige		150-210	1	2		Cg								
110	Zs1		wige		150-210	1	2										
120	Zs1		wige		150-210	1	2										
130	Zs1		wige		150-210	1	2										
140	Zs1		wige		150-210	1	2										
150	Zs1		gewi		150-210	1	1		C								
160	Zs1		gewi		150-210	1	1										
170	Zs1		gewi		150-210	1	1										
180	Zs1		gewi		150-210	1	1										
190	Zs1		gewi		150-210	1	1										
200	Zs1		gewi		150-210	1	1										
<i>Opmerking</i>		Deelgebied 2															

Code	05.362	Gemeente	Ommen	Postbus 2015	BAAC bv
Locatie	Ommen centrum, 3 deelgebieden			7420 AA Deventer	0570-670055

boorpuntnummer		10		datum		21-12-2005		rapporteur		S. de Jager							
x-coördinaat		225.247		hoogte maaiveld		6,03		boorsysteem		edelman 15 cm							
y-coördinaat		503.985		(m t.o.v. NAP)				bodembegebruik		bebouwd							
diepte in cm -mv	textuur	plr	kleur	o/r	M50 (µm)	Ca	Fe	Gw	Horz.	hk	hl	b	aw	vs	bk/p	fos	Bijzonderheden
10	Zs1		gr		150-210	1	1		ophoog								
20	Zs1		gr		150-210	1	1										
30	Zs1		gr		150-210	1	1										betonbrok
40	Zs1		gr		150-210	1	1										
50	Zs1		gr		150-210	1	1										betonbrok
60	Zs1		gr		150-210	1	1										
70	Zs1		gr		150-210	1	1										
80	Zs1		gr		150-210	1	1										
90	Zs1		ge		150-210	1	2										
100	Zs1		ge		150-210	1	2										
110	Zs1		ge		150-210	1	2										
120	Zs1		ge		150-210	1	2										
130	Zs1		ge		150-210	1	2										
140	Zs1 h1		wige/zw		150-210	1	1		cult 1								
150	Zs1 h1		wige/zw		150-210	1	1										
160	Zs1 h1		zwbr		150-210	1	1		cult 2					1spi			V1-160
170	Zs1 h1		zwbr		150-210	1	1							1spi			
180	Zs1 h1		gebr		150-210	1	1		cult 3					1spi			
190	Zs1 h1		gebr		150-210	1	1							1spi			
200	Zs1 h1		gebr		150-210	1	1							1spi			
210	Zs1 h1		gebr		150-210	1	1							1spi			
220	Zs1 h1		gebr		150-210	1	1							1spi			
230	Zs1 h1		gebr		150-210	1	1							1spi			
240	Zs1 h2		br		150-210	1	1		cult 4								
250	Zs1 h2		br		150-210	1	1										
260																	
270																	
280																	
290																	
300																	
Opmerking		Deelgebied 2 Vanaf 140 cm: grachtvulling? Aarden wal?															

Code	05.362	Gemeente	Ommen	Postbus 2015	BAAC bv
Locatie	Ommen centrum, 3 deelgebieden			7420 AA Deventer	0570-670055

boorpuntnummer		11		datum		21-12-2005		rapporteur		S. de Jager							
x-coördinaat		225.079		hoogte maaiveld		5,64		boorsysteem		edelman 15 cm							
y-coördinaat		504.032		(m t.o.v. NAP)				bodemgebruik		bebouwd							
diepte in cm -mv	textuur	plr	kleur	o/r	M50 (µm)	Ca	Fe	Gw	Horz.	hk	hl	b	aw	vs	bk/p	fos	Bijzonderheden
10	Zs1 h2		dbr		150-210	1	1		ophoog						1spi		
20	Zs1 h2		dbr		150-210	1	1										
30	Zs1 h2		dbr		150-210	1	1										
40	Zs1 h2		dbr		150-210	1	1								1spi		
50	Zs1 h2		dbr		150-210	1	1										
60	Zs1 h2		dbr		150-210	1	1										
70	Zs1 h2		dbr		150-210	1	1										betonbrok
80	Zs1 h2		dbr		150-210	1	1										
90	Zs1 h1		lbr		150-210	1	1		Aa				1				V11-90
100	Zs1 h1		lbr		150-210	1	1										
110	Zs1 h1		lbr		150-210	1	1										
120	Zs1 h1		lbr		150-210	1	1										
130	Zs1		or/wi		150-210	1	3		1Cg								veel ijzer
140	Zs1		door		150-210	1	3										veel ijzer
150	Zs1		geor		150-210	1	3										veel ijzer
160	Zs1		geor		150-210	1	3										veel ijzer
170	Zs1		geor		150-210	1	3										veel ijzer
180	Zs1		gr		150-210	1	1		1C								
190	Zs1		gr		150-210	1	1										
200	Zs2 v1		orbr/zw		150-210	1	1		2C								veenlaagjes
<i>Opmerking</i>		Deelgebied 3															

boorpuntnummer		12		datum		21-12-2005		rapporteur		S. de Jager							
x-coördinaat		225.058		hoogte maaiveld		5,39		boorsysteem		edelman 15 cm							
y-coördinaat		503.994		(m t.o.v. NAP)				bodemgebruik		bebouwd							
diepte in cm -mv	textuur	plr	kleur	o/r	M50 (µm)	Ca	Fe	Gw	Horz.	hk	hl	b	aw	vs	bk/p	fos	Bijzonderheden
10	Zs1 h1		grbr		150-210	1	1		cultuur 1								
20	Zs1 h1		grbr		150-210	1	1										
30	Zs1		orbr		150-210	1	1		cultuur 2								
40	Zs1		orbr		150-210	1	1										
50	Zs1		orbr		150-210	1	1										
60	Zs1 h2		zwbr		150-210	1	1		Aa								
70	Zs1 h2		zwbr		150-210	1	1										
80	Zs1 h2		zwbr		150-210	1	1										
90	Zs1 h2		zwbr		150-210	1	1								1spi		
100	Zs1 h2		zwbr		150-210	1	1										
110	Zs1		gewi		150-210	1	2		1Cg								
120	Zs1		gewi		150-210	1	2										
130	Zs1		gewi		150-210	1	2										
140	Zs1		gewi		150-210	1	2										
150	Zs1		orge		150-210	1	3										
160	Zs1		orge		150-210	1	3										
170	Zs1		orge		150-210	1	3										
180	Zs1		orge		150-210	1	3										
190	Zs1		door		150-210	1	3										zeer veel Fe
200	Zs1 h3		bror/zw		150-210	1	1		2C								veenlaagje
<i>Opmerking</i>		Deelgebied 3															

Code	05.362	Gemeente	Ommen	Postbus 2015	BAAC bv
Locatie	Ommen centrum, 3 deelgebieden			7420 AA Deventer	0570-670055

boorpuntnummer		13		datum		21-12-2005		rapporteur		S. de Jager							
x-coördinaat		225.101		hoogte maaiveld		5,62		boorsysteem		edelman 15 cm							
y-coördinaat		503.987		(m t.o.v. NAP)				bodemgebruik		bebouwd							
diepte in cm -mv	textuur	plr	kleur	o/r	M50 (µm)	Ca	Fe	Gw	Horz.	hk	hl	b	aw	vs	bk/p	fos	Bijzonderheden
10	Zs1 h2		dbr		150-210	1	1		ophoog 1						1		recent
20	Zs1 h2		dbr		150-210	1	1										
30	Zs1 h2		dbr		150-210	1	1										
40	Zs1		gewi		150-210	1	1		ophoog 2								
50	Zs1		gewi		150-210	1	1										
60	Zs1 h2		br		150-210	1	1		Aab						1spi		
70	Zs1 h2		br		150-210	1	1			2					1spi		
80	Zs1 h2		br		150-210	1	1								1spi		
90	Zs1 h2		br		150-210	1	1										
100	Zs1 h2		br		150-210	1	1										kleibrokjes
110	Zs1 h2		br		150-210	1	1										
120	Zs1		orwi		150-210	1	3		Cg								
130	Zs1		orwi		150-210	1	3										
140	Zs1		orwi		150-210	1	3										
150	Zs1		door		150-210	1	3										V13-150
160	Zs1		door		150-210	1	3										
170	Zs1		door		150-210	1	3										
180	Zs1		door		150-210	1	3										
190	Zs1		door		150-210	1	3										
200	Zs1		door		150-210	1	3										
Opmerking		Deelgebied 3. V13-150 heeft zijn oorsprong op ongeveer 60 cm, is in het boorgat gevallen. Uitgevoerd met 7 cm boor, veel wortels.															

boorpuntnummer		14		datum		21-12-2005		rapporteur		S. de Jager							
x-coördinaat		225.054		hoogte maaiveld		5,52		boorsysteem		edelman 15 cm							
y-coördinaat		503.970		(m t.o.v. NAP)				bodemgebruik		bebouwd							
diepte in cm -mv	textuur	plr	kleur	o/r	M50 (µm)	Ca	Fe	Gw	Horz.	hk	hl	b	aw	vs	bk/p	fos	Bijzonderheden
10	Zs1		brge		150-210	1	1		ophoog								
20	Zs1		brge		150-210	1	1										
30	Zs1 h2		br		150-210	1	1		cultuur1								
40	Zs1 h2		br		150-210	1	1										
50	Zs1 h1		lbr		150-210	1	3		cultuur 2								
60	Zs1 h1		lbr		150-210	1	3										
70	Zs1 h1		lbr		150-210	1	3										
80	Zs1 h2		br		150-210	1	3		Aab								
90	Zs1 h2		br		150-210	1	3										
100	Zs1 h2		br		150-210	1	3										
110	Zs1 h2		br		150-210	1	2										
120	Zs1 h2		br		150-210	1	2										
130	Zs1		door		150-210	1	3		BCg								
140	Zs1		door		150-210	1	3										
150	Zs1		orge		150-210	1	3										
160	Zs1		wige		150-210	1	3		1Cg								
170	Zs1		gewi		150-210	1	3										
180	Zs1 h1		brwi		150-210	1	3		2Cg								venig
190	Zs1 h2		lbr		150-210	1	3										venig
200	Zs1 h2		brdoor		150-210	1	3										v
Opmerking		Deelgebied 3															

Code	05.362	Gemeente	Ommen	Postbus 2015	BAAC bv
Locatie	Ommen centrum, 3 deelgebieden			7420 AA Deventer	0570-670055

boorpuntnummer		15		datum		21-12-2005		rapporteur		S. de Jager							
x-coördinaat		225.090		hoogte maaiveld		5,63		boorsysteem		edelman 15 cm							
y-coördinaat		503.955		(m t.o.v. NAP)				bodemgebruik		bebouwd							
diepte in cm -mv	textuur	plr	kleur	o/r	M50 (µm)	Ca	Fe	Gw	Horz.	hk	hl	b	aw	vs	bk/p	fos	Bijzonderheden
10	Zs1		gr		150-210	1	1		ophoog								
20	Zs1		gr		150-210	1	1										
30	Zs1		gr		150-210	1	1										
40																	
50																	
60																	
70																	
80																	
90																	
100																	
110																	
120																	
130																	
140																	
150																	
160																	
170																	
180																	
190																	
200																	
Opmerking		Deelgebied 3 keer geprobeerd op versch. plekken, zit teveel puin of fundering op deze loca															

boorpuntnummer		16		datum		21-12-2005		rapporteur		S. de Jager							
x-coördinaat		225.045		hoogte maaiveld		5,74		boorsysteem		edelman 15 cm							
y-coördinaat		503.937		(m t.o.v. NAP)				bodemgebruik		bebouwd							
diepte in cm -mv	textuur	plr	kleur	o/r	M50 (µm)	Ca	Fe	Gw	Horz.	hk	hl	b	aw	vs	bk/p	fos	Bijzonderheden
10	Zs1h1		dbr		150-210	1	1		cultuur 1								
20	Zs1h1		dbr		150-210	1	1										
30	Zs1h1		dbr		150-210	1	1										
40	Zs1		br		150-210	1	1		cultuur 2								
50	Zs1		br		150-210	1	1										
60	Zs1		br		150-210	1	1										
70	Zs1		br		150-210	1	1										
80	Zs1		grbr		150-210	1	1		cultuur 3								
90	Zs1		grbr		150-210	1	1										
100	Zs1		grbr		150-210	1	1										
110	Zs1h1		lbr		150-210	1	1		Aa								
120	Zs1h1		lbr		150-210	1	1										
130	Zs1h1		orbr		>210	1	3		Ahb/BC								zw. vl., humeus
140	Zs1h1		orbr		>210	1	3										
150	Zs1h1		orbr		>210	1	3										
160	Zs1h1		orbr		>210	1	3										
170	Zs1		or		>210	1	3		Cg								
180	Zs1		or		>210	1	3										
190	Zs1		orge		>210	1	3										
200	Zs1		orge		>210	1	3										
Opmerking		Deelgebied 3 10 t/m 100 cm is dijkmateriaal, vanaf 130 cm: oeverwal															

Code	05.362	Gemeente	Ommen	Postbus 2015	BAAC bv
Locatie	Ommen centrum, 3 deelgebieden			7420 AA Deventer	0570-670055

boorpuntnummer		17		datum		21-12-2005		rapporteur		S. de Jager							
x-coördinaat		225.089		hoogte maaiveld		6,03		boorsysteem		edelman 15 cm							
y-coördinaat		503.922		(m t.o.v. NAP)				bodemgebruik		bebouwd							
diepte in cm -mv	textuur	plr	kleur	o/r	M50 (µm)	Ca	Fe	Gw	Horz.	hk	hl	b	aw	vs	bk/p	fos	Bijzonderheden
10	Zs1		dbr		150-210	1	1		Ah								
20	Zs1		dbr		150-210	1	1										
30	Zs1		dbr		150-210	1	2										
40	Zs1		gebr/zw		150-210	1	2		cultuur 1								vlekkerig, verst.
50	Zs1		gebr/zw		150-210	1	2										
60	Zs1		gebr/zw		150-210	1	2										
70	Zs1		gebr/zw		150-210	1	2										
80	Zs1		orbr		150-210	1	3		cultuur 2								kleibrok
90	Zs1		orbr		150-210	1	3										
100	Zs1		orbr		150-210	1	3										V17-100
110	Zs1		orbr		150-210	1	3										
120	Zs1		orbr		150-210	1	3										
130	Zs1		orbr		150-210	1	3										kleibrok
140	Zs1		gebr		150-210	1	3		cultuur 3								
150	Zs1		gebr		150-210	1	3										
160	Zs1		gebr		150-210	1	3										
170	Zs1		gebr		150-210	1	3										humeuze brok
180	Zs1		gebr		150-210	1	3										humeuze brok
190	Zs1		gebr		150-210	1	3										humeuze brok
200	Zs1		gebr		150-210	1	3										humeuze brok
210	Zs1		gebr		150-210	1	3										
220	Zs1		bror		150-210	1	3		cultuur 4								
230	Zs1		bror		150-210	1	3										
240	Zs1		bror		150-210	1	3										
250	Zs1		bror		150-210	1	3										
260	Zs1		bror		150-210	1	3										
270	Zs1		bror		150-210	1	3										
280	Zs1		bror		150-210	1	3										
290	Zs1		bror		150-210	1	3										
300	Zs1		bror		150-210	1	3										
Opmerking		Deelgebied 3															

Code	05.362	Gemeente	Ommen	Postbus 2015	BAAC bv
Locatie	Ommen centrum, 3 deelgebieden			7420 AA Deventer	0570-670055

boorpuntnummer		18		datum		21-12-2005		rapporteur		S. de Jager							
x-coördinaat		225.024		hoogte maaiveld		5,45		boorsysteem		edelman 15 cm							
y-coördinaat		503.910		(m t.o.v. NAP)				bodembegebruik		bebouwd							
diepte in cm -mv	textuur	plr	kleur	o/r	M50 (µm)	Ca	Fe	Gw	Horz.	hk	hl	b	aw	vs	bk/p	fos	Bijzonderheden
10	Zs2 h1		br		210-300	1	1		Ah								
20	Zs2 h1		br		210-300	1	1										
30	Zs1		bror		210-300	1	2		Ophoog						1		recent, beton
40	Zs1		bror		210-300	1	2										
50	Zs1		bror		210-300	1	2										
60	Zs1		orbr		150-210	1	2		cultuur 1								
70	Zs1		orbr		150-210	1	2										
80	Zs1		orbr		150-210	1	2										
90	Zs1		orbr		150-210	1	2										
100	Zs1		orbr		150-210	1	2										
110	Zs1 g1		br		150-210	1	2		cultuur 2								
120	Zs1		br		150-210	1	2										
130	Zs1 h3		or/zw		150-210	1	2		cultuur 3								humeus
140	Zs1 v1	h	lbr/zw		150-210	1	2										humeus
150	Zs1 v1	h	lbr/zw		150-210	1	2										humeus
160	Zs1 v1	h	lbr/zw		150-210	1	2										humeus
170	Zs1		lbr		150-210	1	2										
180	Zs3		dgr		150-210	1	2		cultuur 4								kleibrok
190	Zs3 g1		dgr		150-210	1	2										kleibrok
200	Zs3		br/door		210-300	1	3										kleibrok, humeus
Opmerking		Deelgebied 3 Op 210: Zs1, door, 210-300, Fe 3, 210-300															

Code	05.362	Gemeente	Ommen	Postbus 2015	BAAC bv
Locatie	Ommen centrum, 3 deelgebieden			7420 AA Deventer	0570-670055

boorpuntnummer		19		datum		21-12-2005		rapporteur		S. de Jager							
x-coördinaat		225.074		hoogte maaiveld		5,25		boorsysteem		edelman 15 cm							
y-coördinaat		503.902		(m t.o.v. NAP)				bodemgebruik		bebouwd							
diepte in cm -mv	textuur	plr	kleur	o/r	M50 (µm)	Ca	Fe	Gw	Horz.	hk	hl	b	aw	vs	bk/p	fos	Bijzonderheden
10	Zs1 h1		dbr		150-210	1	1		Ah								
20	Zs1 h1		dbr		150-210	1	1										
30	Zs1		lbr		210-300	1	1		cultuur 1								
40	Zs1		lbr		210-300	1	1										
50	Zs1		lbr		210-300	1	1										
60	Zs1		lbr		210-300	1	1										
70	Zs1 h2		zwbr/gr		150-210	1	1		cultuur 2					1spi			humeus
80	Zs1 h2		zwbr/gr		150-210	1	2							1spi			
90	Zs1		br		150-210	1	2		cultuur 3								
100	Zs1		br		150-210	1	2										
110	Zs1		br		150-210	1	2										kleibrok
120	Zs1 g1		br		150-210	1	2										kleibrok
130	Zs1		br		150-210	1	2										
140	Zs1		br		150-210	1	2										
150	Zs1		br		150-210	1	2										
160	Zs1 h2		dbr		150-210	1	2		cultuur 4								humeus
170	Zs1 h2		dbr		150-210	1	2										humeus
180	Zs1		br		150-210	1	2										
190	Zs1		br		150-210	1	2										
200	Zs1		orwi		150-210	1	3		Cg								
Opmerking		Deelgebied 3 op 210 en 220: Zs1, orwi, Fe 3.															

boorpuntnummer		20		datum		21-12-2005		rapporteur		S. de Jager							
x-coördinaat		225.117		hoogte maaiveld		5,52		boorsysteem		edelman 15 cm							
y-coördinaat		503.890		(m t.o.v. NAP)				bodemgebruik		bebouwd							
diepte in cm -mv	textuur	plr	kleur	o/r	M50 (µm)	Ca	Fe	Gw	Horz.	hk	hl	b	aw	vs	bk/p	fos	Bijzonderheden
10	Zs1 h1		dbr		150-210	1	1		Ah								
20	Zs1 h1		dbr		150-210	1	1										
30	Zs1		lbr		210-300	1	1		cultuur 1								
40	Zs1		lbr		210-300	1	1										
50	Zs1		lbr		210-300	1	1										
60	Zs1		lbr		210-300	1	1										
70	Zs1		lbr		150-210	1	1										
80	Zs1		gr		150-210	1	1		cultuur 2								
90	Zs1		gr		150-210	1	1										
100	Zs1		gr		150-210	1	1										
110	Zs1		gr		150-210	1	1										
120	Zs1 h2		dbr/zw		150-210	1	1		cultuur 3					1spi			gevl., beton, witte z.vl.
130	Zs1 h2		dbr/zw		150-210	1	1							1spi			
140	Zs1 h2		dbr/zw		150-210	1	1							1spi			
150	Zs1 h2		dbr/zw		150-210	1	1							1spi			
160	Zs1		lbr		150-210	1	2		cultuur 4					1spi			
170	Zs1		lbr		150-210	1	2										
180	Zs1		orwi		150-210	1	3		Cg								
190	Zs1		orwi		150-210	1	3										
200	Zs1		orwi		150-210	1	3										
Opmerking		Deelgebied 3 Boring met 7 cm, ivm veel puin															

Code	05.362	Gemeente	Ommen	Postbus 2015	BAAC bv
Locatie	Ommen centrum, 3 deelgebieden			7420 AA Deventer	0570-670055

boorpuntnummer		21		datum		21-12-2005		rapporteur		S. de Jager							
x-coördinaat		225.185		hoogte maaiveld		5,66		boorsysteem		edelman 15 cm							
y-coördinaat		503.881		(m t.o.v. NAP)				bodemgebruik		bebouwd							
diepte in cm -mv	textuur	plr	kleur	o/r	M50 (µm)	Ca	Fe	Gw	Horz.	hk	hl	b	aw	vs	bk/p	fos	Bijzonderheden
10	Zs1 h1		zwbr		150-210	1	1		cultuur 1								
20	Zs1 h1		zwbr		150-210	1	1										
30	Zs1 h1		zwbr		150-210	1	1										
40	Zs1 h1		zwbr		150-210	1	1										
50	Zs1 h3		grzw		150-210	1	1		cultuur 2								
60	Zs1 h3		grzw		150-210	1	1										
70	Zs1 h3		grzw		150-210	1	1										
80	Zs1 h3		grzw		150-210	1	1										
90	Zs1		robr		150-210	1	3		cultuur 3								
100	Zs1		robr		150-210	1	3										
110	Zs1		robr		150-210	1	3										
120	Zs1		robr		150-210	1	3										
130	Zs1		robr		150-210	1	3										
140	Zs1 h2		grzw		150-210	1	1		cultuur 4								humeus
150	Zs1 h2		dbr		150-210	1	1										humeus
160	Zs1		orge		210-300	1	2		cultuur 5						1spi		
170	Zs1		orge		210-300	1	2										
180	Zs1		orge		210-300	1	2										
190	Zs1		orge		210-300	1	2								2spi		
200	Zs1		orge		210-300	1	2										
Opmerking		Deelgebied 3															

boorpuntnummer		22		datum		21-12-2005		rapporteur		S. de Jager							
x-coördinaat		225.195		hoogte maaiveld		5,89		boorsysteem		edelman 15 cm							
y-coördinaat		503.856		(m t.o.v. NAP)				bodemgebruik		bebouwd							
diepte in cm -mv	textuur	plr	kleur	o/r	M50 (µm)	Ca	Fe	Gw	Horz.	hk	hl	b	aw	vs	bk/p	fos	Bijzonderheden
10	Zs1 h1		dbr		150-210	1	1		cultuur 1								
20	Zs1 h1		dbr		150-210	1	1								2spi		recent
30	Zs1		orbr		150-210	1	2		cultuur 2						1spi		
40	Zs1		orbr		150-210	1	2										
50	Zs1		orbr		150-210	1	2										
60	Zs1		orbr		150-210	1	2										
70	Zs1		orbr		150-210	1	2										
80	Zs1		br		150-210	1	1		cultuur 3								
90	Zs1		br		150-210	1	1										
100	Zs1		br		150-210	1	1								1spi		
110	Zs1		br		150-210	1	1										
120	Zs1		br		150-210	1	1										plastic
130	Zs1		br		150-210	1	1										
140	Zs1		br		150-210	1	1										
150	Zs1		br		150-210	1	1										
160	Zs1		br		150-210	1	1										
170	Zs1		br		150-210	1	1										
180	Zs1		orwi		150-210	1	3		Cg								
190	Zs1		orwi		150-210	1	3										
200	Zs1		orwi		150-210	1	3										
Opmerking		Deelgebied 3															

Code	05.362	Gemeente	Ommen	Postbus 2015	BAAC bv
Locatie	Ommen centrum, 3 deelgebieden			7420 AA Deventer	0570-670055

boorpuntnummer		23		datum		21-12-2005		rapporteur		S. de Jager							
x-coördinaat		225.288		hoogte maaiveld		3,72		boorsysteem		edelman 15 cm							
y-coördinaat		503.823		(m t.o.v. NAP)				bodemgebruik		bebouwd							
diepte in cm -mv	textuur	plr	kleur	o/r	M50 (µm)	Ca	Fe	Gw	Horz.	hk	hl	b	aw	vs	bk/p	fos	Bijzonderheden
10	Zs1		orbr		150-210	1	1		ophoog 1								
20	Zs1 h1		orbr		150-210	1	1								1spi		
30	Zs1		orbr		150-210	1	1										
40	Zs1		dgr		150-210	1	1		ophoog 2								beton
50	Zs1		gr		150-210	1	1										
60	Zs1		gr		150-210	1	1								2spi		V23-60
70	Zs1		dgr		150-210	1	1								1spi		beton, stinkt
80	Zs1		dgr		150-210	1	1								1spi		V23-80, beton, stinkt
90	Zs1		dgr		150-210	1	1								1spi		beton, stinkt
100																	
110																	
120																	
130																	
140																	
150																	
160																	
170																	
180																	
190																	
200																	
Opmerking		Deelgebied 3 Gestaakt, teveel puin, 3 keer geprobeerd															

boorpuntnummer		24		datum		21-12-2005		rapporteur		S. de Jager							
x-coördinaat		225.234		hoogte maaiveld		3,72		boorsysteem		edelman 15 cm							
y-coördinaat		503.832		(m t.o.v. NAP)				bodemgebruik		bebouwd							
diepte in cm -mv	textuur	plr	kleur	o/r	M50 (µm)	Ca	Fe	Gw	Horz.	hk	hl	b	aw	vs	bk/p	fos	Bijzonderheden
10	Zs1 h1		br/zw/door		150-210	1	1		ophoog						3spi		verstoord, beton, z.vl.
20	Zs1 h1				150-210	1	1								3spi		verstoord, beton, z.vl.
30	Zs1 h1				150-210	1	1								3spi		verstoord, beton, z.vl.
40																	
50																	
60																	
70																	
80																	
90																	
100																	
110																	
120																	
130																	
140																	
150																	
160																	
170																	
180																	
190																	
200																	
Opmerking		Deelgebied 3 Gestaakt, fundering, meerder keren geprobeerd															

Code	05.362	Gemeente	Ommen	Postbus 2015	BAAC bv
Locatie	Ommen centrum, 3 deelgebieden			7420 AA Deventer	0570-670055

boorpuntnummer		25		datum		21-12-2005		rapporteur		S. de Jager							
x-coördinaat		225.157		hoogte maaiveld		3,78		boorsysteem		edelman 15 cm							
y-coördinaat		503.858		(m t.o.v. NAP)				bodemgebruik		bebouwd							
diepte in cm -mv	textuur	plr	kleur	o/r	M50 (µm)	Ca	Fe	Gw	Horz.	hk	hl	b	aw	vs	bk/p	fos	Bijzonderheden
10	Zs1 h1		br/zw		210-300	1	1		ophoog								vlekkerig
20	Zs1 h1		br/zw		210-300	1	1								1spi		
30	Zs1 h1		br/zw		210-300	1	1								1spi		
40	Zs1 h1		br/zw		210-300	1	1										
50	Zs1 h1		br/zw		210-300	1	1										
60	Zs1 h1		orbr		210-300	1	3		BC								
70	Zs1		orbr		210-300	1	3										
80	Zs1		orbr		210-300	1	3										
90	Zs1		doorwi		210-300	1	3		Cg								
100	Zs1		doorwi		210-300	1	3										
110	Zs1		door		210-300	1	3										
120	Zs1 k1		dgr		210-300	1	1	GW	C								kleibijm.
130	Zs1 k1		grbr		210-300	1	1										kleibijm.
140																	
150																	
160																	
170																	
180																	
190																	
200																	
<i>Opmerking</i>		Deelgebied 3															

boorpuntnummer		26		datum		21-12-2005		rapporteur		S. de Jager							
x-coördinaat		225.105		hoogte maaiveld		3,59		boorsysteem		edelman 15 cm							
y-coördinaat		503.866		(m t.o.v. NAP)				bodemgebruik		bebouwd							
diepte in cm -mv	textuur	plr	kleur	o/r	M50 (µm)	Ca	Fe	Gw	Horz.	hk	hl	b	aw	vs	bk/p	fos	Bijzonderheden
10	Zs1		dbr		210-300	1	1		Aa								
20	Zs1		orbr/zw/wi		210-300	1	2										gevl.
30	Zs1		orbr/zw/wi		210-300	1	2										
40	Zs1		orbr/zw/wi		210-300	1	2										
50	Zs1		orbr/zw/wi		210-300	1	2								1spi		
60	Zs2h3		dgrzw		210-300	1	1		C								humeus
70	Zs2h3		dgrzw		210-300	1	1										humeus
80	Zs1		dgrzw		210-300	1	1										
90	Zs1		gr		210-300	1	1										
100	Zs1		gr		210-300	1	1										
110	Zs1		gr		210-300	1	1	GW									
120	Zs1		gr		210-300	1	1										
130																	
140																	
150																	
160																	
170																	
180																	
190																	
200																	
<i>Opmerking</i>		Deelgebied 3															

Code	05.362	Gemeente	Ommen	Postbus 2015	BAAC bv
Locatie	Ommen centrum, 3 deelgebieden			7420 AA Deventer	0570-670055

boorpuntnummer		27		datum		21-12-2005		rapporteur		S. de Jager							
x-coördinaat		225.062		hoogte maaiveld		3,65		boorsysteem		edelman 15 cm							
y-coördinaat		503.874		(m t.o.v. NAP)				bodemgebruik		bebouwd							
diepte in cm -mv	textuur	plr	kleur	o/r	M50 (µm)	Ca	Fe	Gw	Horz.	hk	hl	b	aw	vs	bk/p	fos	Bijzonderheden
10	Zs2h1		dbr		210-300	1	1		Aa								
20	Zs2h1		dbr		210-300	1	1								2spi		
30	Zs2h1		dbr		210-300	1	1										
40	Zs2h2		brzw		210-300	1	1		Ap								sterk humeus
50	Zs2h2		brzw		210-300	1	1										sterk humeus
60	Zs2h2		brzw		210-300	1	1										sterk humeus
70	Zs1		br		210-300	1	2										
80	Zs1		orbr		210-300	1	3		Cg								
90	Zs1		orbr		210-300	1	3										
100	Zs1		door		210-300	1	3										
110	Zs1		door		210-300	1	3										
120	Zs1		brgr		210-300	1	2	GW									
130	Zs1		brgr		210-300	1	2										
140	Zs1		brgr		210-300	1	2										
150	Zs1		gr		210-300	1	1		C								
160																	
170																	
180																	
190																	
200																	
<i>Opmerking</i>		Deelgebied 3															

boorpuntnummer		28		datum		21-12-2005		rapporteur		S. de Jager							
x-coördinaat		225.018		hoogte maaiveld		3,67		boorsysteem		edelman 15 cm							
y-coördinaat		503.879		(m t.o.v. NAP)				bodemgebruik		bebouwd							
diepte in cm -mv	textuur	plr	kleur	o/r	M50 (µm)	Ca	Fe	Gw	Horz.	hk	hl	b	aw	vs	bk/p	fos	Bijzonderheden
10	Zs1h1		ordbr		210-300	1	1		Aa								
20	Zs1h1		ordbr		210-300	1	1										
30	Zs1h1		ordbr		210-300	1	1										
40	Zs1		br		210-300	1	2		BC								
50	Zs1		lbr/door		210-300	1	3		Cg								
60	Zs1		door		210-300	1	3										
70	Zs1		door		210-300	1	3										
80	Zs1/Ks1		orgr/dgr		210-300	1	3										dun kleilaagje (Ks1)
90	Zs1		orbr		210-300	1	2										
100	Zs1		lbrgr		210-300	1	1		C								
110	Zs1		lbrgr		210-300	1	1										
120	Zs1		lbrgr		210-300	1	1	GW									
130																	
140																	
150																	
160																	
170																	
180																	
190																	
200																	
<i>Opmerking</i>		Deelgebied 3															

Code	05.362	Gemeente	Ommen	Postbus 2015	BAAC bv
Locatie	Ommen centrum, 3 deelgebieden			7420 AA Deventer	0570-670055

boorpuntnummer		29		datum		21-12-2005		rapporteur		S. de Jager							
x-coördinaat		225.156		hoogte maaiveld		5,69		boorsysteem		edelman 15 cm							
y-coördinaat		503.946		(m t.o.v. NAP)				bodembegebruik		bebouwd							
diepte in cm -mv	textuur	plr	kleur	o/r	M50 (µm)	Ca	Fe	Gw	Horz.	hk	hl	b	aw	vs	bk/p	fos	Bijzonderheden
10	Zs1		gr		150-210	1	1		ophoog1								
20	Zs1		gr		150-210	1	1										
30	Zs1		gr		150-210	1	1										
40	Zs1h3		zw		150-210	1	1		cult1								
50	Zs1h2		grbr		150-210	1	1		cult2								
60	Zs1h2		grbr		150-210	1	1										
70	Zs1h2		grbr		150-210	1	1										
80	Zs1		gebr		150-210	1	1		cult3								
90	Zs1h2		br		150-210	1	2		cult4						1sp		
100	Zs1h2		br		150-210	1	2								1sp		
110	Zs1h2		br		150-210	1	2								2sp		V29-110
120	Zs1h2		br		150-210	1	2								1sp		
130	Zs1h2		br		150-210	1	2								1sp		
140	Zs1		orbr		150-210	1	3		BC								
150	Zs1		orbr		150-210	1	3										
160	Zs1		orbr		150-210	1	3										
170	Zs1		wior		210-300	1	3		Cg								
180	Zs1		wior		210-300	1	3										
190	Zs1		door		210-300	1	3										
200	Zs1		door		210-300	1	3										
<i>Opmerking</i>		Deelgebied 3															

boorpuntnummer		30		datum		21-12-2005		rapporteur		S. de Jager							
x-coördinaat		225.158		hoogte maaiveld		6,03		boorsysteem		edelman 15 cm							
y-coördinaat		503.916		(m t.o.v. NAP)				bodembegebruik		bebouwd							
diepte in cm -mv	textuur	plr	kleur	o/r	M50 (µm)	Ca	Fe	Gw	Horz.	hk	hl	b	aw	vs	bk/p	fos	Bijzonderheden
10	Zs1		gr		150-210	1	1		oph1								
20	Zs1		gr		150-210	1	1										
30	Zs1		br		150-210	1	1		oph2								
40	Zs1		br		150-210	1	1								2spi		recent
50	Zs1		br		150-210	1	1								2spi		
60	Zs1		br		150-210	1	1								2spi		V30-60
70	Zs1		br		150-210	1	1								2spi		
80	Zs1		br		150-210	1	1								2spi		
90	Zs1		dgr/blgr		150-210	1	1		cult1	1							sliblaag V30-90
100	Zs1		dgr/blgr		150-210	1	1			1							
110	Zs1		lbr		150-210	1	1		cult2								
120	Zs1		lbr		150-210	1	1										
130	Zs1		lbr		150-210	1	1										
140	Zs1		lbr		150-210	1	1								2spi		kalkbrokjes
150	Zs1		lbr		150-210	1	1								2		V30-150
160	Zs1		lbr		150-210	1	1								3		betonbrok
170	Zs1		lbr		150-210	1	1										
180	Zs1		lbr		210-300	1	1								1		V30-180
190	Zs1		lbr		210-300	1	1			2							
200	Zs1		lbr		210-300	1	1			2							
<i>Opmerking</i>		Deelgebied 3															

Code	05.362	Gemeente	Ommen	Postbus 2015	BAAC bv
Locatie	Ommen centrum, 3 deelgebieden			7420 AA Deventer	0570-670055

boorpuntnummer		31		datum		21-12-2005		rapporteur		S. de Jager							
x-coördinaat		225.220		hoogte maaiveld		5,51		boorsysteem		edelman 15 cm							
y-coördinaat		503.906		(m t.o.v. NAP)				bodemgebruik		bebouwd							
diepte in cm -mv	textuur	plr	kleur	o/r	M50 (µm)	Ca	Fe	Gw	Horz.	hk	hl	b	aw	vs	bk/p	fos	Bijzonderheden
10	Zs1		gr		150-210	1	1		oph								
20	Zs1		gr		150-210	1	1										
30	Zs1		gr		150-210	1	1										
40	Zs1		gr		150-210	1	1										
50	Zs1		gr		150-210	1	1										
60	Zs1h1		lbr		150-210	1	1		cult						1		
70	Zs1h1		lbr		150-210	1	1								1		
80	Zs1h1		lbr		150-210	1	1								1spi		
90	Zs1h1		lbr		150-210	1	1								1		V31-90
100	Zs1h1		lbr		150-210	1	1								1		
110	Zs1h1		lbr		150-210	1	1								1spi		
120	Zs1h1		lbr		150-210	1	1								1		
130	Zs1h1		grbr		150-210	1	1		Aa						1		
140	Zs1h1		lbr		150-210	1	1								2spi		
150	Zs1h1		lbr		150-210	1	1										
160	Zs1		orbr		150-210	1	3		Cg								
170	Zs1		orbr		150-210	1	3										
180	Zs1		geor		210-300	1	3										
190	Zs1		door		150-210	1	3										
200	Zs1		door		150-210	1	3										
Opmerking		Deelgebied 3 vanaf 60 cm t/m 150 cm: V 31- 60/150															

boorpuntnummer		32		datum		21-12-2005		rapporteur		S. de Jager							
x-coördinaat		225.271		hoogte maaiveld		5,58		boorsysteem		edelman 15 cm							
y-coördinaat		503.866		(m t.o.v. NAP)				bodemgebruik		bebouwd							
diepte in cm -mv	textuur	plr	kleur	o/r	M50 (µm)	Ca	Fe	Gw	Horz.	hk	hl	b	aw	vs	bk/p	fos	Bijzonderheden
10	Zs1h2		dbr		150-210	1	1		oph1								
20	Zs1h2		dbr		150-210	1	1										
30	Zs1h2		dbr		150-210	1	1										
40	Zs1h2		dbr		150-210	1	1										
50	Zs1		ge		150-210	1	1		oph2								
60	Zs1		ge		150-210	1	1										
70	Zs1		ge		150-210	1	1										
80	Zs1		ge		150-210	1	1										
90	Zs1		ge		150-210	1	1								3spi		
100	Zs1h1		br		150-210	1	1		cult1								
110	Zs1h1		br		150-210	1	1								1		V32-110
120	Zs1h1		br		150-210	1	1								3spi		
130	Zs1h1		br		150-210	1	1								3spi		
140	Zs1h1		br		150-210	1	1								3spi		
150	Zs1h1		br		150-210	1	1								3spi		
160	Zs1h2		dbr		150-210	1	3								2spi		
170	Zs1h2		dbr/gr		150-210	1	3		cult2						3spi		V32-160
180	Zs1h3		zwbr		210-300	1	3		cult3						1spi		erg gevlekt,
190	Zs1h3		zwbr		150-210	1	3								1spi		abrupte overgang
200	Zs1		orbr		210-300	1	3		Cg								
Opmerking		Deelgebied 3 Op 210 cm: Zs1, orbr, 210-300, Fe3 en Cg															

Bijlage 7

Vondstenlijst

Vondstenlijst

Archeologische Vondsten										
Projectnummer : 05.362										
Project : Plangebied Ommen centrum, deelgebieden 1, 2 en 3										
Deel gebied	Vondstnummer	Boringnummer	Context, bodemlaag	Diepte (cm -mv)	MATERIAAL	AANTAL	FRAGMENT	SOORT	DATERING	PERIODE
Deelgebied 1	2-40	2	cultuur	40	aardewerk, baksteen	2,1	nvt	roodbakkend, rood	1600-1900	NT
	2-80	2	cultuur	80	dakpan, sintel	2, 1	nvt	grijs, sintel	1900 / 1600-1800	NTC
	3-40	3	cultuur	40	aardewerk, baksteen, spijker	1, 6, 1	nvt	roodbakkend, rood	1600-1900	NT
	3-120	3	cultuur	120	baksteen	1	nvt	rood	1900-heden	NTC
	4-50/100	4	cultuur	50/100	baksteen	7	nvt	grijs	1800-1900	NTB-NTC
	5-70	5	cultuur	70	baksteen	1	nvt	rood	1600-1800	NTA-NTB
Deel gebied 2	6-70	6	cultuur	70	aardewerk	1	nvt	roodbakkend	1600-1800	NTA-NTB
	10-160	10	cultuur	160	aardewerk	1	nvt	roodbakkend	1600-1800	NTA-NTB
Deelgebied 3	10-200	10	cultuur	200	aardewerk	2	nvt	roodbakkend	1600-1800	NTA-NTB
	11-90	11	cultuur	90	aardewerk, glas	1, 1	nvt	industrieel wit, ruitglas	1800-heden / 1600-1800	NTB / NTA-NTB
	13	13	nvt	nvt	aardewerk, baksteen	1, 1	wand	steengoed, ijsselsteen(?)	1600 / 1600-1700	NTA / NTA-NTB
	17-100	17	cultuur	100	baksteen	1	nvt	rood	1600-1800	NTA-NTB
	23-60	23	cultuur	60	baksteen	2	nvt	rood, wit	1600-1800 / 1300-1800	NTA-NTB / LMEB-NTB
	23-80	23	cultuur	80	baksteen	5	nvt	rood, wit	1600-1800	NTA-NTB
	25-opp	25	nvt	nvt	aardewerk	1	nvt	roodgeglazuurd	1600-1800	NTA-NTB
	29-110	29	cultuur	110	baksteen	1	nvt	rood	1600-1800	NTA-NTB
	30-60	30	cultuur	60	rioolpijp	5	nvt	rood	1600-heden	NT
	30-90	30	cultuur	90	rioolpijp	2	nvt	rood	1600-heden	NT
	30-150	30	cultuur	150	baksteen	2	nvt	rood	1600-heden	NT
	30-180	30	cultuur	180	baksteen	2	nvt	rood	1600-heden	NT
	31-90	31	cultuur	90	baksteen, ijzerslak	2,1	nvt	rood	1600-heden	NT
	32-110	32	cultuur	110	baksteen	5	nvt	rood, wit	1600-heden	NT
32-160	32	cultuur	160	baksteen	5	nvt	rood	1600-heden	NT	

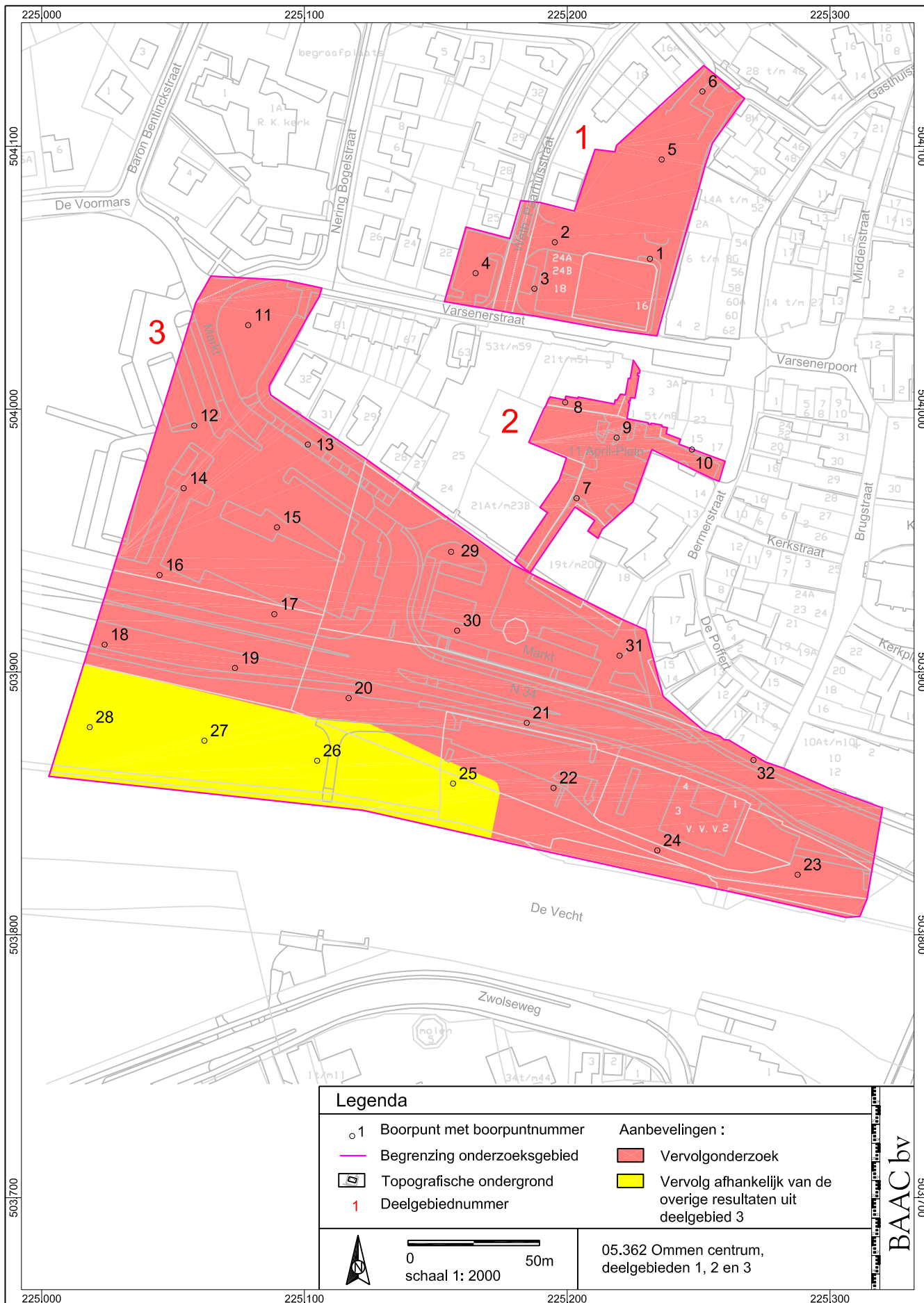
Bijlage 8

Aanbevelingenkaart

Aanbevelingenkaart

Legenda

- 1 Boorpunt met boorpuntnummer
- Begrenzing onderzoeksgebied
- Topografische ondergrond
- 1 Deelgebiednummer

- Aanbevelingen :
- Red square: Vervolgonderzoek
  - Yellow square: Vervolg afhankelijk van de overige resultaten uit deelgebied 3

0 50m
 schaal 1: 2000

05.362 Ommen centrum,
 deelgebieden 1, 2 en 3

BAAC bv

503|700